DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 165. SZÁM. 1930 JULIUS 24. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLÉR

Magyarország adósai

Rothermere lord az interparlamentáris konferencia magyar kiküldötteinek tiszteletére ebédet adott. Az ünnepélyes és lelkes hangulatban lefolyt ebédet eseménnyé avatta Rothermere pohárköszöntője. Megszoktuk már, hogy valahányszor ez a nagy koncepciójú angol sajtófejedelem és politikus Magyarországgal kapcsolatban cikket ir, beszédet mond, vagy nyilatkozik, nemes igazságérzettől átfütött és a világ lelkiismeretére appelláló kendőzetlen szavai mindannyiszort írt adnak nekünk egyre jobban tüzesedő nyilt sebeinkre és megerősitenek bennünket abban a megtörhetetlen reményben, amely egyedül ad erőt nekünk minden szenvedés és megaláztatás közepette a további csüggedtelen küzdelemre, hogy a világnak előbb-utóbb reparálni kell azokat a gyilkos és ostoba igazságtalanságokat, amelyeket velünk szemben a győzelem részeg mámorában elkövetett, ha egyébért nem, ugy a saját jól felfogott érdekében. A magyar igazság mellett való egyenes hitvallás most sem hiányzott az angol lord beszédéből: minden müvelt angol tudja, — hangsulyozta lord Rothermere — mi mindennel tartozik a civilizált világ Magyarországnak és azt is tudja, hogy ezt az adósságot valamikor le kell törleszteni. Nagyszerü, félreérthetetlen kijelentés ez, amelyet boldogan veszünk tudomásul.

De mást is mondott Rothermere. És ez a beszédében a novum. Arra kérte a magyar delegátusokat, hogy gondolják meg százszor is azokat a tanácsokat, amelyeket a Labour-párti képviselők adtak nekik arra vonatkozóan, hogy mit kellene Magyarországnak és a magyar kormánynak tennie az igazi boldogság elérésére. — gondolják meg alaposan ezeket a tanácsokat, mielőtt követnék azokat. Mert a közgazdasági nehézségek ideje mindig a legalkalmatlanabb idő a nagy, alapvető változások keresztülvitelére. Ehhez egy nyugalmasabb, boldogabb korszak kell, amely elhirja a politikai változásokkal járó elmaradhatatlan megrázkódtatást.

Ezt mondta Rothermere. És a szavait olvasva önkéntelenül eszünkbe jut Bethlen gróf debreceni beszédének az a része, amely ugyanennek a gondolatnak adott kifejezést. Tehát Magyarország miniszterelnöke és Magyarország legigazabb barátja, noha világfelfogásuk nem egy különbséget mutat, egyformán látják azt az utat és azt a tempót, amelyet Magyarországnak politikailag követnie kell. Azért látják egyformán, mert mind a ketten a reálpolitikus higgadt szemével tekintik az ország helyzetét, gondosan mérlegelve annak speciális viszonyait és a pillanatnyi gazdasági körülményeket s mert mind a ketten minden hangzatos jelszón és egyéni elfogultságon felül az ország érdekét tekintik elsősorban. De mindenesetre meglepő, bármilyen rendkivüli látókörü politikus is Rothermere, hogy távolról nézve a dolgokat, ennyire felismeri a válságos helyzetet. Azt, amit bizonyos francia politikai körök feudális kormányzatnak szeretnének feltüntetni, nem egyéb szilárd és stabilis kormányzatnál, — állapitotta meg a Lord. És erre a szilárdságra, erre a stabilitásra Magyarországnak inkább szüksége van ma, mint valaha.

Egy másik megállapitása is volt Rothermerének, amely arra vall, hogy nagy barátunk egyre tisztábban látja a magyar kérdést. „A sors kerekének fordulása — mondta a Lord — nemcsak az uj határokhoz közeleső, tulnyomóan magyarok által lakott területeket fogja az anyaországhoz visszahozni, de mindazt, amit Magyarország valaha a világháboruban elvesztett."

E kijelentés azt mutatja, hogy a Lord a magyar kérdést, a reviziót, a történelmi jogok és az önként adódó természeti határok alapján látja csak igazságosan megvalósitható'nak, nem pedig pusztán a nemzetiségi elv alkalmazásával. Tehát ebben a kérdésben találkozott a Lord a magyar felfogással. Rothermere, a magyar kormányzóra üritve poharát, azzal fejezte be nagyhatásu beszédét, hogy a magyarok a török háboruk szellemét és annak dicső hagyományait élesszék fel ujra s akkor kiheverik Trianont, mint ahogy Mohácsot is kiheverték.

—

Több mint hatvan áldozata van a koblenzi halálhidnak

BORZALMAS ÉLET-HALÁL HARCOT VIVTAK AZ EMBEREK A VIZBEN. — BERLIN GYÁSZBAN VAN.

Berlin, július 23. A rajnavidéki felszabadulási ünnepségeket félbe kellett szakítani, a szerdára virradó éjszaka, — mint tegnap már röviden jeleztük, — Koblenzben borzalmas katasztrófa történt.

A Mosel egyik ponton-hidja leszakadt és több mint száz ember a vizbe zuhant. Koblenz és a környező városok tüzőrségei és mentői azonnal meg kezdték a mentési munkát. Reggelig harminchárom holttestet tudtak kihalászni a vizből.

A szörnyü katasztrófa részletei a következők: Ehrenbreitstein várát ünnepélyesen kivilágitották. A kivilágitást óriási tömeg nézte meg. Koblenzet a lützeli kikötővel egy pontonhíd köti össze. Ezen a hídon át özönlött a tömeg. **A híd a rajta levő sürü embertömeg alatt nagy recsegés-ropogás közben hirtelen leszakadt, a rajta levő férfikat, nőket, gyermekeket a mélybe rántotta.**

A recsegésbe-ropogásba kétségbeesett segélykiálltások vegyültek. — Az embertömeg belezuhant a sötét viz be s ott a legborzalmasabb halálküzdelem kezdődött.

A sötétség és a halálfélelem lehetetlenné tette, hogy a vizbezuhant emberek kölcsönösen segitsék egymást. Vad pánik fogott el mindenkit. Azok akik úszva próbáltak menekülni, szinten sikertelenül küzdöttek az életükért, mert a fuldoklók az úszókba kapaszkodtak és magukkal rántották le őket a mélységbe.

Percekig tartott a szörnyű halálküzdelem, azután elcsendesült minden, csak néha-néha hangzott egy-egy segélykiáltás a viz felől, ahol a leszakadt híd roncsaiba kapaszkodva várta a segitséget néhány ember.

Mikor elült az első rémület, a koblenzi tűzoltók, a kikötőben horgonyzó hajók matrózai, a környékbeli halászok megkezdték a mentési munkát. A tűzoltók fényszórókkal világitották be a katasztrófa szinhelyét, igy keresték az áldozatokat. Hozták ki az embereket a vizből, órákhosszat kisérleteztek velük, hogy életre ébresszék a még menthetőket, de az élesztési kisérlet csak néhány embernél sikerült.

A szörnyű szerencsétlenség szinhelyén szivettépő jelenetek játszódtak le. A katasztrófa híre gyorsan terjedt, a lützeli kikötőnegyed lakossága százával özönlött a partra, hogy megtudja, hogy mi történt hozzátartozóival. A kihalászott holttestek körül alig lehetett visszatartani a tömeget, mindenki látni akarta, hogy ott van-e a halottak között az ő hozzátartozója is. A mentőknek nemcsak a vizből kihalászott szerencsétlenekkel keliett foglalkozni, hanem azokkal a nézőkkel is, akik a szörnyüségek láttára rosszul lettek, elvesztették eszméletüket is.

Szerdán délelőtt 11 órakor a koblenzi kikötőben gyászünnep kezdődött ugyanazon a helyen, ahol a százezer főnyi tömeg kedden délelőtt **Hindenburgot ünnepelte.** — A gyászünnepségen Hindenburg elnök is megjelent. Az elnök a koblenzi szerencsétlenség miatt befejezte a rajnai útját, s a gyászünnepség után visszatért Berlinbe.

EGY SZEMTANU ELBESZÉLÉSE A BORZALMAKRÓL.

Koblenz, július 23. A rajnai tartomány kormányelnökének hivatalos közlése szerint a koblenzi pontonhid áldozatai közül szerdán 12 óráig 52 holttestet húztak ki a vízből. A borzalmas szerencsétlenség egyik áldozata, akit a halászok az utolsó pillanatban mentettek meg a biztos haláltól, megrázó részleteket mondott el élményeiről. A szóban forgó férfi még szerdán délelőtt, tiz órával a katasztrófa után sem tért magához teljesen s csak szaggatottan tudta elmondani, hogyan történt a borzalmbas esemény

— Közvetlenül azután, hogy felrepült az utolsó rakéta — beszélte —, elindultam családommal a város felé, hogy hazajussunk. A nagy tömeg tolt bennünket előre és igy kerültünk a hídra. Amint a gyönge pontonalkotmányra értünk, valami megmagyarázhatatlan érzés fogott el, hogy baj lesz. A következő pillanatban a híd már recsegni-ropogni kezdett s mielőtt arra gondolhattam volna, hogy mi történt, már féloldalra dőlt a pontonhíd és annak oldaláról a folyóba csusztam. Velem együtt mindenki a vizbe esett, aki a hídon volt. Szerencsémre valahogy megtudtam kapaszkodni a ponton egyik kiálló vaskampójába és a viz felszínén tudtam tartani magamat. Feleségem és gyermekeim közben már nyomtalanul eltünték.

— A nagy sötétségben semmit sem láttam és *csak a fuldoklók rémséges jajkiáltásait hallottam állandóan.* Magam sem tudom, mennyi ideig voltam a vízben, csak arra emlékszem, hogy erőm már elhagyott s meg akartam adni magamat sorsomnak. Éppen el akartam engedni a vaskampót, amikor

egy halász csáklyája a ruhámba akadt és kihuztak a vizből.

Beemeltek egy csónakba, amelyben már több megmentett asszony és férfi volt és kivittek a partra. Hosszu ideig feküdtem eszméletlenül s mire magamhoz tértem, az egyik halászházban voltam, ahol száraz ruhát adtak rám.

A katasztrófa szinhelyén még a déli órákban is folytak a mentési munkálatok. Halászok és motorosok járják a vizet és hosszu lécekkel kotorják a feneket, ujabb holttesteket keresnek. A délelőtt folyamán minden munkálkodás ellenére sem sikerült ujabb áldozat holttestét felhozni. *A megmentettek száma eddig 18.* Ha csak 80 embert számítunk, aki a hídon volt, a katasztrófának még igy is hatvannál több áldozatával kell számolni.

A koblenzi városházán tartott gyászünnepélyen Hindenburg elnökön kivül a Rajna-vidéken tartózkodó összes birodalmi és tartományi miniszterek is résztvettek. Russel koblenzi főpolgármester mondotta a gyászbeszédet, amelyben részvétét fejezte ki a városi tanács nevében az áldozatok családtagjainak. A gyász jeléül a gyászünnep tartama alatt Koblenz valamennyi templomában megszólalt a lélekharang.

Hindenburg a szerencsétlenek hozzátartozói részére 16.000 márkát adományozott.

Közel kétszáz áldozata van a nápolyi földrengésnek

Róma, júl. 23. Nápolyból jelentik: Nápolyban az éjszaka heves földrengés volt. A földrengés következtében az egyik ház beomlott. Két ember meghalt, öt megsebesült. A földrengéstől egy másik ház ötödik emeletén a mennyezet beomlott. Egy gyermek meghalt, öt ember megsebesült.

Potenzából jelentik: Egy óra tizenkét perckor 14 másodpercig tartó erős földrengés volt, amely áthaladt Potenzán, Materán és más községeken, de károkat nem okozott. Bareli községből azonban károkat jelentenek. Ugy látszik, ott emberéletet is követelt a földrengés.

Nápolyban a földrengést egy óra hat perckor érezték.

A nápolyi földrengést egé sor községben észlelték és az sok helyütt károkat is okozott. Ascolitban, Satrianoban és Cancelárában házak dőltek össze. Filianoban több ház és egy templom omlott össze. Az eddigi jelentések szerint Barrileben tiz emberáldozatot követelt a földrengés. Accelában ketten haltak meg a zaccelakörnyéki majorságokból pedig négy halottat jelentenek. Pocentában három a halottak száma és a környéken több sebesülés is történt. Campo Bassoban szintén észlelték a földrengést.

Az olasz kormány nyomban nagy mentőakciót inditott meg a szerencsétlenül jártak felsegitésére.

Róma, julius 23. Szerdára virradó éjszaka Nápoly környékén nagy földrengés pusztitott, amelynek az eddigi megállapitások szerint több mint tiz halott és nagyszámu sebesült esett áldozatul.

A földrengés ugy Nápoly városában, mint környékén erős pusztitást végzett. Éjjel egy óra után pár perces időközökben három heves hullámszerü földlökést éreztek, amelyek mindegyike majdnem egy teljes percig tartott. A Casanovahid mellett egy épületszárny azonnal beomlott. Egy 9 éves gyermeket a ráomló falak agyonütöttek. Három asszony megsebesült.

Az „Öt szent" uccában ugyancsak beomlott egy épület, de mint jelentik, ott senki sem sebesült meg. Sok ház többé-kevésbé sulyosan megrongálódott. A földrengés után a városban a világitás kialudt, ami még jobban elősegitette az amugy is megrémült lakosság páni-félelmét. Öreg és fiatal egyaránt elhagyta a házakat s a nagy tereken és nyilvános parkokban gyülekezett össze. Az ide-odarobogó autók és tüzoltókocsik még fokozták a zavart és körülbelül husz sebesülést okoztak.

Nápoly környékén, különösen Soccavoban pusztitott hevesen a földrengés, ahol csaknem valamennyi ház megsérült és a templom harangtornya beomlott. Strianoban egy beomló kapu egy 19 éves fiatalembert agyonsujtott. A fiu fivére megsebesült.

Nápoly, julius 23. Az éjszakai földrengés a lakosság körében igen nagy pánikot keltett. Néhány pillanat alatt ugyszólván az egész lakosság az uccákra tódult. Az első jelentések szerint sok községben jelentős károkat okozott a földrengés. A tüzoltóság és a fasiszta milicia a romok eltakaritásán munkálkodik. A Vezuvon levő csillagvizsgálóban, ahol a földrengésjelző készülék a heves lökésektől kiugrott rugóiból, nagy károkat okozott a földrengés. A fogházakban a foglyok viharosan követelték szabadonbocsátásukat, — rendzavarás azonban nem történt. Az uccákon a nagy tolongásban mintegy husz ember megsérült. A villamosvilágitás a földrengés után nem müködött. Azt mondják, hogy Nápolyban emberemlékeezt óta nem volt ilyen földrengés. A rengés egy óra tiz perckor kezdődött és egy percig tartott. Három földlökés követte egymást. A lökések mintegy 30 másodpere után lettek a legerősebbek. Hevességük Marcalli skálája szerint 6—7 fok volt. Az eddig beérkezett jelentések szerint Nápolyban és közvetlen környékén mintegy 12 ház omlott össze.

A földrengést egész Középolaszországban érezték, különösen az Abruzzokban. Rómában a rengés csak gyenge földlökések formájában jelentkezett.

A budapesti obszervatorium jelzése.

A budapesti földrengési obszervatórium készülékei ma hajnali 1 óra 10 perckor 1400 kilométer távolságból erős földrengést jeleztek. A müszer maximális kitérése 125 kilométer volt. A földmozgás Budapesten másfél órán át tartott. A rengést 6 óra 33 perckor rövid ideig tartó utórengés követte.

Róma, julius 23. Mussolini miniszterelnök, aki még az éjszaka folyamán értesitést kapott a földrengésről, a kora reggeli órákban sürgősen elrendelte a megfelelő intézkedések keresztülvitelét és még az éjszaka folyamán Foggiaból segélyvonatok indultak és a sebesülteket kórházba szállitották. Reggel 9 órakor Mussolini fogadta Cremonessi szenátort, aki 10 órakor az olasz vöröskereszt különvonatával elindult a katasztrófa szinhelyére. Mussolini megbizta a szenátort a segitő munkálatok vezetésével. A szenátorral Leonis közmunkaügyi államtitkár is a szerencsétlenség szinhelyére utazott. Az eddigi megállapitások szerint, amelyeket csaknem véglegesnek lehet tekinteni, az áldozatok összes száma kevesebb kétszáznál.

A KIRÁLYI PALOTA IS SULYOSAN MEGRONGÁLÓDOTT.

Róma, július 23. A földrengéssujtotta vidékről érkező jelentésekből kitűnik, hogy a földrengés által okozott kár igen jelentős és az áldozatok száma is növekedett. **Súlyosan megrongálódott a királyi palota**, a 10-ik huszárezred épülete, azonban emberéletben — nem esett kár. Mindössze egy ember szenvedett könnyebb sérüléseket. Megállapítja még a jelentés, hogy De Rossi Varba grófnő ijedtében szivszélhüdést kapott és meghalt.

Plermóban a dóm belső párkányzata omlott be. Egy ember életét vesztette.

Rio Neróban a kórház omlott be és ennek következtében több gyermek megsebesült.

Holtan találtak egy asszonyt, aki testével védte gyermekét, de úgy ő, mint gyermekei elvesztek.

Nelsiben, amely a földrengéstől legtöbbet szenvedett, több ház összeomlott.

A pápa a szerencsétlenség által sujtott városok hatóságaihoz táviratot intézett, amelyben fájdalmát fejezi ki a szerencsétlenség felett és részletes jelentést kér a katasztrófáról. A részletes jelentések beérkeztéig pedig áldását küldi a földrengéstől sujtott lakosságnak.

Besa hetekkel előbb készült egy gyilkosságra

Előre bejelentik a merényleteket.

Bukarest, július 23. Az Anghelescu ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban nagy feltünést keltett a Kurrentul egyik cikke, — amely rámutat arra, hogy a merénylő Besa néhány héttel ezelőtt elmondotta, hogy agyon fogja lőni Stere Constantin beszarábiai politikust, akit — mint ismeretes — a liberálisok hazaárulással vádoltak és heves támadást intéztek ellene a közigazgatási törvény miatt. A merényletet Besának — úgy látszik — nem volt ideje végrehajtani.

Bukarest, július 23. Nagy feltünést keltett a macedón román kultúregyesületnek közleménye, amelyben kijelentik, hogy ők elleneve vannak ugyan a merényletnek, mégis figyelmeztetik a kormányt, hogy amennyiben nem változtatja meg a dobrudzsai törvényt, akkor nem menekülhet meg a meglepetésektől.

TILTAKOZÁS A ZAVARGÁSOK ELLEN.

Bukarest, július 23. Az ország különböző zsidó alakulatai ma délután a fővárosba népgyülést hivtak össze, hogy tiltakozzanak a zavargások ellen. A gyülésen memorandumot készitettek, amelyet átnyújtanak a királynak és a kormány összes tagjainak, hogy tőlük védelmet kérjenek.

A békéről alkudoznak Gandhival

London, július 23. A pánindiai nemzeti kongresszus mérsékelt szárnyának két vezére, Sapru és Jayakar kedden este Poonába érkeztek, hogy meglátogassák börtönében Gandhit és tárgyalást kezdjenek vele az indiai nemzeti ellenállás beszüntetéséről és India belső békéjének visszaállításáról.

Miután Sapru és Jayakar csak a késő esti órákban jöttek meg Poonába, a fogházigazgatóság — már nem adott engedélyt, hogy meglátogathassák Gandhit s az első találkozás igy mára maradt.

Ugyanakkor, amikor a hindu nacionalista tábor mérsékelt vezérei a nemzeti ellenállás leszereléséről kezdenek tárgyalni, egyre nagyobb tömegekben csatlakozik Gandhi mozgalmához India mohamedán lakossága is. Lucknow városában kedden nagy mohamedán népgyülés volt, amelyen határozatban mondották ki, hogy India mohamedán lakossága teljes mértékben csatlakozik a nemzeti ellenállás mozgalmához.

LIPÓT FŐHERCEGET SZABADLÁBRA HELYEZTÉK.

Newyork, julius 23. Lipót, osztrák főherceget szabadlábra helyezték, 2500 dollár óvadék ellenében. A főherceg ellen azon a cimen folyik eljárás, hogy tevékeny része volt a Mária Terézia főhercegnő-féle nyakékszer eladásában.

Hortobágyi

juhturó

Fejszövetkezeti Központ, Budapest, 4. póstafiók 20.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!!

Harisnya és zsebkendő

nagy választék. állandó ujdonságok. Kipróbált minőségek.

Alapitási év 1831.

KARDOS LÁSZLÓ

DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Egyszeri összehasonlitás meggyőzi

Fióküzletünket

Ferenc József ut 22—24 sz. alatt

augusztus hó 1-ével

megszüntetjük és főüzletünkbe,

Kossuth-u. 15 szám alá

telepitjük át.

Kontsek Géza k. r. t.

Egyhangu közfelkiáltással Sesztina Jenő felsőházi tagot választották meg a Kamara elnökévé

Alelnökök ismét Békés Lajos és Zelinger Ede lettek.

Régen nem tapasztalt lelkesedéssel, impozáns egyhanguasággal és felemelő ünnepélyességgel zajlott le a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara alakuló közgyülése, szerda délután, a kamarai székház disztermében. A „Debreczen" hasábjain a választás előreggelén már méltattuk ennek az előreláthatóan egyhangu bizalomnyilvánitás és ragaszkodás eme impozáns megnyilvánulásának erkölcsi és közgazdasági jelentőségét. Ismertettük **Sesztina** Jenő kormányfőtanácsos, felsőházi tag, kamarai elnök, valamint **Békés** Lajos és **Zelinger** Ede kamarai alelnökök közéleti érdemeit, szeretetreméltó egyéniségét és rávilágitottunk azokra az indokokra, amelyek ezt az egyhangu választást szükségessé és lehetővé tették. Nem óhajtunk tehát ismétlésekbe bocsátkozni, csupán a tegnap elmondottak kiegészitéseképen az igazságnak hiven le kell szögeznünk, hogy az egyhangu bizalomnyilvánitásnak ezt a külsőségekben is impozáns megnyilatkozását annyira őszintének, olyan ünnepélyesnek és egyben bensőségesnek találtuk, amilyenre jóformán senki sem számithatott előre. Egymásután emelkedtek szólásra 7 vármegye kereskedőinek és iparosságának kiküldöttei. Nem elégedtek meg a kamara beltagjai és kültagjai azzal, hogy az összesség nevében csupán egy-egy szónok beszéljen, — hanem

sulyt helyeztek rá, hogy ugy az inditványtételnél, mint az üdvözlésnél minden kerület különkülön szólaltassa meg a maga iparos és kereskedő reprezentánsait.

A késő esti órákba huzódott el a közgyülés, de annak tagjai ritka türelemmel és a választás jelentőségéhez mért ünnepélyességgel tartottak ki mindaddig, amig **Vargha** Elemér dr. polgármesterhelyettes bezárta az ünnepi közgyülést.

A közgyülés dr. Radó Rezső főtitkár elismerő szavai kapcsán őszinte és meleg ünneplésben részesitette az elnöklő polgármesterhelyettest,

aki szerényen igyekezett magáról elháritani a kamarai választásokkal kapcsolatos fáradozásának minden érdemét.

A közgyülés lefolyásáról a következő tudósitással számolunk be :

A közgyülés megnyitása.

A tegnap délutáni kereskedelmi és iparkamarai alakuló közgyülésen csaknem kivétel nélkül jelen voltak a kamara tagjai, jeléül annak, hogy a kamarába a választás utján friss erők kapcsolódtak be.

Dr. **Vargha** Elemér polgármesterhelyettes, aki a kamarai választások központi irányitója volt, délután 4 órakor nyitotta meg a közgyülést. Ismertette a kamarai választások lefolyását és annak eredményét s bemutatta a kereskedelmi miniszter rendeletét, amely a kamarai tagok választásának jóváhagyásával a kamara megalakulását elrendelte. Felhivására dr. **Radó** Rezső kamarai főtitkár felolvasta a megválasztott rendes bel- és kültagok, valamint póttagok névjegyzékét.

Elnökválasztás.

Ezután felhivta a közgyülés tagjait, hogy válasszák meg a kamara elnökét. **Varjassy** Imre az iparosok részéről **Sesztina** Jenőt, a kamara volt elnökét ajánlotta megválasztásra, mint akiben az iparosság és a kereskedelem bizalma összpontosul. Személyében a kereskedő és az iparos kiváló, harmonikus egységben olvad össze és egyéni tulajdonságai, családi tradiciói az elnöki tisztség betöltésére kiválóan alkalmassá teszik. Zugó éljenzés követte Varjassy Imre szavait, aki után **Ulmann** Salamon a kereskedők nevében szólott és egyhangu, általános tetszés mellett a kereskedők részéről javasolta Sesztina Jenő megválasztását. Szükséges — mondotta — hogy megtudja minden tényező az országban, hogy az egész Tiszántul minden iparosának és kereskedőjének osztatlan bizalmát, szeretetét és ragaszkodását birja Sesztina Jenő s azok minden időben, mint egy tömör falanx állanak mögötte. **Rosenthal** Gyula és **Zomborszky** Dániel, nyiregyházi kültagok, **Horváth** Zs. szolnoki, dr. **Ádler** Pál és **Schwimmer** József berettyóujfalui s végül **Szilvássy** Károly vásárosnaményi kültag szintén nagy tetszésnyilvánitás mellett **Sesztina** Jenő egyhangu megválasztása mellett nyilatkoztak. Ezek után dr. **Vargha** Elemér **Sesztina** Jenőt a következő kamarai ciklusra egyhangulag megválasztott elnöknek jelentette ki és őt a közgyülésre küldöttség utján meghivta.

A közgyülési terembe belépő Sesztina Jenő elnököt zugó taps és lelkes éljenzés fogadta, jeléül annak az általános szeretetnek, amely az ő személyét az érdekeltség körében övezi.

Dr. **Vargha** Elemér, polgármesterhelyettes üdvözölte elsőnek, — amelyre a megválasztott elnök meghatott szavakkal válaszolt. A mai rohanó élet mellett a programadás lehetetlen — mondotta — egy programpontja azonban, melynek megvalósulásán szivének és lelkének minden erejével dolgozni fog és ez a kereskedelem és ipar egymást megértő és támogató együttmüködésének biztositása és **a mezőgazdasággal a testvéri egyetértés ápolása és fenntartása.**

Az elnök üdvözlése.

Beszédét hatalmas taps köszöntötte, majd utána **Kardoss** Gyula beltag, a Kereskedő Társulat elnöke adott kifejezést a kereskedő társadalom örömének a választás jósága és egyhangusága fölött. A kamarára a következő ciklusban óriási feladatok várnak. A gazdasági bajok számtalanok s az ebből kivezető utat megtalálni, a kormányzatnak a helyes utat megmutatni, elsősorban a törvényes érdekképviseletekre vár. Az elnöki müködéshez sok szerencsét és sikert kiván.

Ungár Jenő vezérigazgató, iparos beltag, a gyáriparosok nevében köszöntötte az ujonnan megválasztott elnököt, akinek egyéniségében biztositottnak látja a kamarára váró nagy feladatok megoldását.

Varjassy Imre a kézmüiparosok nevében beszélt és mint aki több, mint két évtizede müködik érdekképviseleti pályán és látta **Sesztina** Jenő müködését, fejezte ki azt a reményét, hogy az egyhangu választás a kézmüvesiparosság lelkében egyöntetü örömöt fog kelteni.

Kálmán Sándor kisvárdai kültag, **Pisszer** János nyiregyházai, **Nádor Gyula** szolnoki, Tóth **Bálint** mátészalkai, **Pecsenyánszky** Alajos jászberényi és **Vajda** József berettyóujfalui kültag köszöntötte még az uj elnököt s ezután a közgyülés áttért az alelnökök választására.

Az alelnökök választása.

Kereskedő alelnöknek Böszörményi István, **Hoffmann** Mihály Imre és **Pecsenyánszky** Sándor a kereskedelem régi, kipróbált vezéremberét: **Békés Lajost ajánlotta egyhangulag megválasztani.** Javaslatukat a kereskedő osztály tagjai egyhangu éljenzéssel fogadták, amire dr. **Vargha** Elemér **Békés** Lajost, a kereskedelmi osztály egyhangulag megválasztott elnökének és egyben a kamara alelnökének jelentette ki. Zajos taps és éljenzés fogadta a terembe belépő alelnököt, akit dr. **Vargha** Elemér üdvözlő szavai után **Gerstner** Kálmán a debreceni kereskedők nevében, **Schreiber** Menyhért mátészalkai kültag, **Kepes** József berettyóujfalui kültag és **Stáhler** Dániel hajduszoboszlói kültag a kerületi érdekeltség nevében üdvözöltek.

Békés Lajos alelnök meghatott szavakkal fogadta az egyhangú megválasztást és igéretet tett arra, hogy a sok sebtől vérző és nehéz bajokkal küzdő kereskedelmi bajok érdekében még fokozottabb erővel fog küzdeni.

Ezután az iparos alelnök megválasztására került a sor. **Bessenyey** Gyula az iparosság régi harcos és egyenes emberét, **Zelinger** Ede eddigi alelnököt ajánlotta egyhangú megválasztásra. — **Tóth** Pál nyiregyházi kültag és **Engel** Mór szolnoki kültag támogatták melegen e javaslatot, mire **dr. Vargha** Elemér **Zelinger** Edét egyhangulag megválasztott ipari alelnöknek jelentette ki. A küldöttség élén a terembe lépő **Zelinger** Edét nagy taps fogadta, akit először **Vargha** Elemér dr. üdvözölt, majd **Bessenyei** Gyula meleg szavakkal köszöntötte az új alelnököt.

Zelinger Ede amikor megköszönte a megválasztást, egyben arra kérte az iparosokat, hogy mint egy test, egy lélek álljanak mögötte és mellette, amikor az iparos érdekekről van szó. **Nagy** Ferenc hajduszoboszlói, **Borbély** Gyula mezőtúri és **Vajda** József berettyóujfalui kültag felszólalásai után **dr. Radó** Rezső királyi tanácsos, kamarai főtitkár a kamara hivatala nevében üdvözölte a kamara új elnökét és alelnökét. Reámutatott arra, hogy az új kamarai ciklus a régi kamarai együttes által kijelölt tradicionális úton kell, hogy haladjon, — amely tradicionális út a kamara hivatását, a kereskedelem és ipar együttes és egyetemes érdekének előmozdításában jelöli ki. A kamara nemcsak hű szolgája érdekeltségének, hanem egyben első rostája is a felmerülő kívánságoknak és óhajoknak. A kamarának az a hivatása, hogy függetlenül megmondja a maga véleményét mindazon kérdésekben, amelyek a kereskedelem és ipar érdekeit érintik úgy felfelé, mint lefelé. Kéri, hogy az új elnökség és az új kamara a kamara tisztviselő karát munkájában támogassa.

A lelkes éljenzéssel fogadott üdvözlés után **dr. Vargha** Elemérnek, a kamara főtitkára a választások lebonyolítása körül tanusított müködését méltatta, majd dr Vargha Elemér a kamara müködésére Isten áldását kérve, az elnökválasztó közgyülést berekesztette.

A TISZTVISELŐI KAR ÜDVÖZLÉSE.

A közgyülés után a kamara alkalmazottai meleg szeretettel köszöntötte az új elnökséget.

A tisztviselői kar üdvözletét dr. **Radó** Rezső kir. tanácsos, kamarai főtitkár keresetlen közvetlen szavakban tolmácsolta. Beszédében utalt arra, hogy a tisztviselői kar figyelmenkívül hagyva a minden bizonnyal rövidesen megérkező miniszteri megerősitést, — őszinte lelkesedéssel üdvözli a szivükkel-lelkükkel megválasztott elnököt és alelnököket, akiket arra kér, hogy továbbra is abban a szeretetteljes gondozásban és támogatásban részesitse őket, mint azt a multban tették.

Sesztina Jenő kormányfőtanácsos, kamarai elnök válaszolt dr. **Radó** főtitkár szavaira és hosszabb beszédben adott a feletti örömének kifejezést, hogy továbbra is azzal a tisztikarral és annak fővezérével, a kamarai titkárral dolgozhasson együtt, amely főtitkár munkájának elnöktársaival együtt oly sokszor adózott bámulattal. Kéri, hogy továbbra is a régi energiával végezzék magyar szivvel, magyar lélekkel, lángoló ügyszeretettel a kereskedelem és ipar érdekében eddig is kifejtett munkájukat s akkor az elnökségnek is könnyebb lesz a ma ismételten reájuk rakott, rózsákkal körülvett járom igáját viselni.

Az üdvözlés után az elnökség tagjai hosszasan elbeszélgettek a tisztikar tagjaival. Ezután a vidékről bejött kültagokkal folytattak beható eszmecserét.

az uj ujlaki pala
MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, V. VILMOS-CSÁSZÁR-UT 32.

Képviselők: **Grósz József** fakereskedő, Debrecen. **Lukács Vilmos** és Testvére, Tetőfedő vállalata. **Engel** Bence fakereskedő, Vámospércs. Farkas Béla fakereskedő, Alsójózsa. Mayer Sámuel fakereskedő, Nádudvar.

A SAKKOLIMPIÁSZON MAGYARORSZÁG ELSŐ HELYRE KERÜLT.

Hamburg, julius 23. Amit tegnapi táviratunk mint lehetőséget jelzett, az mára valósággá vált : a magyar csapat legyőzte a sakkolimpiászon a franciát és ezzel valamennyi nemzet élére került, mert a Magyarország előtt eddig vezetett Amerika és Hollandia egymással vivott mérkőzésén megosztozott a pontokon.

A magyar-francia mérkőzésen Havasi győzött Durchamp ellen. Takács Voisin ellen, a Steiner—Groner-parti remivel végződött. Maróczy és Betbeder mérkőzése pedig függőben van.

A tizenkettedik forduló után tehát Magyarország vezet 30 ponttal (3 függőparti). 2. Egyesült Államok 29 (4). 3. Németország 28 és fél (3). 4. Hollandia 28 (3).

Mentőszekrények cséplőgéphez, automobilhoz és gyárakba a legolcsóbban
Schön Sándor kötszer- és orvosi müszertárában **Debrecen**
Piac ucca 14. (Csapó-u. sarok). Telefon 11-55.

ötszáz pengő előleggel

állami és városi alkalmazottak uj házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyszögöl telekkel, — Kassai ut és Mélyfurás között. — **Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik. Értekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.**

A bankrabló Czinóber és Kovács 2-2 évi fegyházat kapott

Az ügyész is, a vádlottak is megnyugodtak az ítéletben, mely jogerős.

Tegnap került főtárgyalásra a Czinóber-ügy Kilb Lajos tanácsa előtt. Mindjárt a tárgyalás megnyitása után felszólalt dr Szentpétery Gyula ügyvéd, Czinóber védője, aki különböző közkórházi bizonyitványokat csatol be és kéri védence elmeállapotának megvizsgálását. Mivel törvényszéki orvosszakértő nem tartózkodik a törvényszék épületében, telefonáltak Bakody Aurél professzorért. A tárgyalás Bakody megérkezéséig szünetel. Czinóbert felvezetik az orvosszakértői szobába, ahol Bakody professzor egy negyed óra hosszáig vizsgálja. A tárgyalás megnyitása után Bakody professzor előterjeszti szakvéleményét, amely szerint Czinóber semmiféle elme-, vagy idegbetegségben nem szenved, csupán degenerált, ez bizonyos mértékig befolyásolja akaratelhatározási képességét. Kovács védője. Baumfeld Lajos bejelenti, hogy Kovács sarlachon esett át és azóta bizonyos mértékig süket és vak. Kéri védence elmeállapotának megvizsgálását is. A törvényszék azonban Kovács elmeállapotának megvizsgálását mellőzte. A tárgyalást ezután folytatják. Az elnök ismerteti a vádiratban foglalt ismert tényállást, amely szerint ifj. Kovács János tizenkilenc éves állásnélküli asztalostanonc 1930 május 30-án a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank helyiségében százhatvanezer pengőnyi bankjegyeket és ezerkétszázötven pengő értékü ércpénzt rabolt el Petrik Elemér pénztárkezelőtől, akire revolvert fogott. Czinóber, aki a szobában a boritékolást végezte, az asztalon heverő bankjegyeket az előre megbeszélt terv szerint Kovács irattáskájába helyezte, aki ezután kinyitotta a szobának folyosóra nyiló ablakát, azon keresztül a folyosóra mászott ki és eltávozott.

Az elnök a vád ismertetése után Kovács Jánost szólitotta maga elé, aki halk hangon azzal kezdi vallomását, hogy bünösnek érzi magát. A rablást ugy követte el, ahogyan a vádirat előadja, csupán azzal védekezik, hogy őt Czinóber szugerálta. Tagadja, hogy hónapokkal azelőtt határozták volna el a bankrablást s azt állitja, hogy Czinóber csak egy héttel a rablómerénylet elkövetése előtt szólott neki, hogy a fizetések boritékolásakor ki lehetne rabolni a pénztárost.

Elnök: Akkor minek szerezte be a pisztolyt már decemberben?

Kovács csupán azt ismeri be, hogy egy izben meglátogatta barátját Czinóbert, a bankban, akkor még azonban szó sem volt a rablásról.

— A bankjegyekkel telt táskát a padláson elrejtettem. — folytatta tovább Kovács — az anyámnak háromszáz pengőt adtam és azt hazudtam, hogy a külügyminiszteriumban kaptam állást.

Elnök: Pont ilyen emberre van a külügyminiszteriumban szükség, mint maga. (Derültség.)

Kovács elmondja ezután, hogyan találták meg a pénzt a lakásán, továbbá, hogy Czinóberhez az iskolában szoros barátság füzte és a bizonyitványhamisitásban is azért segitett neki annakidején, mert Czinóber öngyilkossággal fenyegetőzött és ő féltette barátját.

Czinóber József ugyanugy mondja el a rablómerénylet történetét, mint Kovács. Csupán ahhoz ragaszkodik, hogy a bankrablást közösen eszelték ki és a szembesités során Kovács szemébe mondja, hogy már karácsonykor elhatározták a rablást.

Elnök: Maga forszirozta a dolgot, maga nem hagyta elaludni a gondolatot, maga volt az értelmi szerző!...

Czinóber: Együtt határoztunk el mindent, kérem, sőt nekem még a lelkiismeretem is lázadozott és a veszélytől is féltem. Még akkor is haboztam, amikor a bankjegyeket beraktam Kovács táskájába. De Kovács rámszólt, hogy gyorsan. Nagyon meg voltam én ijedve, kérem. De a pénzre a tüdőbajom kezeltetésére volt szükség.

Elnök: Jól néznénk ki, ha minden tüdőbajos ember bankrablást követne el!

Az elnök ezzel be is fejezi Czinóber kihallgatását, amely után a tanuk kihallgatására került a sor.

A TANUVALLOMÁSOK

A vádlottak kihallgatása után a tanukra került a sor. Az első tanu Petrik Elemér, a Leszámitoló Bank ötvenhétéves pénztárnoka, akitől, mint ismeretes, Kovács revolverrel a kezében vette el a százhatvanezer pengőt. Petrik pénztáros vallomása során valósággal lejátszotta a bankrablást és élénk gesztusokkal kisérve előadását, mondotta el a következőket:

— Amikor Kovács, akinek arcát zsebkendő takarta, berohant a szobába revolverrel a kezében, azt hittem, valamelyik kollégám rossz viccet csinál. Mikor azonban másodszor is felszólitott arra, hogy tartsam fel kezeimet, különben keresztüllő, már megijedtem és óriási izgalomban néztem, hogyan pakolja össze a pénzt. Amikor a pakkolással kész volt, Czinóberrel együtt betuszkolt bennünket egy szekrénybe. Czinóber rémületet szinlelve tartotta fel a kezét, amint Kovács kezében megvillant a revolver.

— Nem gondolja ön, hogy veszélyes dolog volt egy olyan szobában pénzt olvasni, ahol önök dolgoztak? — fordul most az elnök Petrikhez, majd azt kérdi a tanutól, hogy milyen embernek ismerte Czinóbert.

— Nem tételeztem fel róla, — hangzik a válasz, — hogy ilyen gazságban részes. Szorgalmasan dolgozott és én szivesen is vettem a munkáját, mert ugy tudtam róla, hogy becsületes fiu és szegény szülők gyermeke.

A pénztáros kihallgatása után Bukor Berta és Kozer Istvánné mosónők állottak a biróság elé és elmondották, hogy a szomszéd ház mosókonyhájából csak annyit láttak, hogy egy fiatalember aktatáskájával kezében kirohan a szobából és leszalad a folyosón. Kertész Józsa dr banktisztviselőnő jelentéktelen vallomása után Kovács Jánosné, Kovács János édesanyja áll a biróság elé, azonban megtagadja a vallomást.

Ezután a perbeszédek következtek. Auer György dr királyi ügyész a vádlottak sulyos megbüntetését kérte, mig Baumfeld Lajos dr és Szentpétery Gyula védők enyhe itélet kiszabását kérték. Ezután a biróság tanácskozásra vonult vissza.

ITÉLETHIRDETÉS

Rövid tanácskozás után a biróság ki is hirdeti itéletét, amelyben ugy Czinóbert, mint Kovácsot bünösnek mondja ki és ezért mindkettőjüket a rendkivüli enyhitő körülményekre való tekintettel két-két évi fegyházbüntetésre itéli. Az itélet kiszabásánál a biróság enyhitő körülményként mérlegelte a vádlottak fiatal korát és azt, hogy mindketten degeneráltak. Sulyobitó körülménynek vette Czinóbernél, hogy ő eszelte ki a rablást. A kitöltött büntetésből Kovácsnál egy hónap és tizenöt napot, Czinóbernél egy hónap és tiz napot vett kitöltöttnek a biróság.

— Megnyugszanak az itéletben? — fordult a vádlottakhoz az elnök. A védők unszolják a vádlottakat, hogy nyugodjanak meg a feltünően enyhe itéletben, de Czinóber és Kovács arcán is látható örömtükröződik, amikor egymásután kijelentik, hogy az itéletben megnyugszanak. Auer György ügyész hasonló kijelentést tesz, mire a tanácselnök enunciálja, hogy az itélet jogerős.

Pezsgőzés közben is kért és kapott Halassy pénzt Czillértől

Vay Kázmér családja bármilyen nagy kauciót hajland. letenni, Vay szabadlábra helyezése érdekében.

Már a ma délelőtti órákban a Horthy Miklós-uti lakótelep nagy iratcsomója odakerült a nyomozó hatóságok elé bünügyi átvizsgálás alá. A főprogrammot képezi még ma is az ügyészségen működő rendőrcsoportnál annak teljes tisztázása, hogyan történt a megvesztegetés. A nyomozó csoport most az erre vonatkozó adatokat gyüjti szorgalmasan. Jelentős fordulat következett be az ügyben akkor, amikor Halasy megkezdte beismerő vallomásának egyrészét és beismerte, hogy Vaynak 20.000 pengőt adott át, nyilván megvesztegetési célokból.

A nyomozó hatóságok a megvesztegetések körülményeire igyekeznek még bizonyitékokat szerezni. Egy érdekes adatnak már birtokába jutottak. Kiderült, hogy *Halasy Géza, Czillér Antal és a két épitkezési vállalkozó szükebb gárdája nagyon gyakran a baráti jóvisozny fenntartására közös szórakozóestélyeket rendezett Vayval. Nem egyszer jelentek meg együtt mulatóhelyeken. Igy pontosan egy évvel ezelőtt, 1929 juliusában a nyári Jardin de Paris-ban is együtt voltak. Ekkor történt*, hogy pezsgőzés közben Halasy ismét pénzt kért Czillértől, aki adott is,

zsebébe nyult, három ezrest huzott elő és az asztal mellett átadta Halassynak. Erről tanuskodik a Jardin de Paris-nak kettészakitott étlapja, amelynek hátlapján nyugtázta Halasy Czillér 3000 pengőjét és amely most érdekes és értékes dokumentumként fekszik a nyomozó hatóságok előtt.

Ennek a zérdekes 3000 pengőnek körülményeit kutatja most a rendőri bizottság és ha bizonyitékokat találnának arra vonatkozóan, hogy Halasy Vay Kázmér jelenlétében vette át Czillértől az összeget, akkor már egy ujabb bizonyitékot találtak arra vonatkozóan is, hogy Vay Kázmér szerepe milyen volt.

A belügyi épitkezésekkel kapcsolatban — mint ismeretes — letartóztatták Balássy csendőrszázadost is, aki ellen az a vád, hogy a csendőrségi épitkezések során sulyosan megkárositotta a kincstárt. A belügyminisztérium csendőrségi osztálya hosszas munka és számitások után

huszonháromezer pengőben állapitotta meg azt a kárt, amelyet Balássy a kincstárnak az épitkezéseknél okozott. A csendőrségi osztály ezért elrendelte, hogy Balássy ingó és ingatlan vagyonára biztositási végrehajtást vezessenek huszonháromezer pengő erejéig.

Balássy megfelebbezte a csendőrségi osztály döntését, *a belügyminiszter azonban a döntést jóváhagyta.* Balássy most védője, vitéz Vargha Béla dr utján *huszonháromezer pengő erejéig keresetet nyujtott be a kincstár ellen*, azzal az indokkal, hogy a belügyminisztérium alaptalanul kötelezte őt a huszonháromezer pengő megfizetésére.

Érdekes eseménye a Vay-ügynek az a kérvény, amely ma érkezett a vádtanács elé. Ebben Vay Kázmér védője, dr Uhlmann Lajos Vay Kázmér szabad lábrahelyezését kéri kaució ellenében. A kauciót a Vay-család adná össze rokonuk kiszabadítására és a kérvényben nem is állapitottak meg összeget, hanem annak meghatározását a vádtanácsra bizzák.

Kérvényükben azt adják elő, hogy bármilyen összeget is állapit meg a vádtanács, a család a pénzt 24 óra alatt feltétlenül letétbe helyezi az ügyészség pénztárába. Ezzel a letendő kaucióval óhajtják ellensulyozni a szökés felmerülését abban az esetben, ha Vay Kázmért szabadlábra helyezik.

Mozgószinházak müsora:

Uránia:
Telefon: 12-51.
Ma nincs előadás!
Szombaton:
Odesszai várkastély
és
Kristályrevü.
(Hangos mind a kettő.)

Kert Mozgó.
Piac ucca 9. a Vigmozgó mellett.
Telefon: 14-71.
Háromnegyed 8 és háromnegyed 10 órakor.
(rossz időben a Vigszinház mozgóban 7 és 9 órakor):
György Mihály zenekarának kiséretével:
1. **Herceg Hercog.**
UFA vigjáték. Főszereplői: W. Dicterle és Siegfried Arno.
2. **Szenvedély.**
Dráma. 12 felvonásban. Főszereplője: **Greta Garbo.**

ÖTEZER FONTRÓL NYOLCEZERRE EMELIK AZ ANGOL MINISZTERI FIZETÉST.

London, julius 23. A miniszteri fizetések rendezésére kiküldött bizottság jóváhagyta az 1920-ik évben összehivott bizottság javaslatait, amelyek szerint a miniszterek fizetését 5000 fontról 8000 fontra emelik.

Tiz évi fegyházra ítélt a debreceni ítélőtábla egy apagyilkos földmüvest

AZ AMERIKÁTJÁRT ÖREG SZERELMI AJÁNLATOKKAL ÜLDÖZTE MENYÉT ÉS FIA EFELETTI ELKESEREDÉSÉBEN MANGORLÓFÁVAL AGYONÜTÖTTE.

Megdöbbentő, minden részletében borzalmas bünügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni ítélőtábla. Egy zemplénagárdi 25 éves földmíves került a vádlottak padjára a legrettenetesebb bünnel : *az apagyilkosság vádjával terhelve.* A szomoru ügy előzményei a következők :

HAZAJÖN AZ AMERIKÁTJÁRT MAGYAR.

Huszák Péter zemplénagárdi földmíves 1910 körül vándorolt ki Amerikába. Az Ujvilágban az erős magyar földmíves vasszorgalommal dolgozott és csakhamar szép kis vagyont gyüjtött össze. Tíz év mulva már gazdag farmer volt, de csak 16 év elteltével kezdett a hazajövetelre gondolni. Ekkor végre felkerekedett három fiával együtt — felesége ekkor már nem élt — és hazajött Zemplénagárdra.

Zemplénagárdon nagy örömmel fogadták a hazatért földmívest, aki *tiz hold földet vett meg a községben.* A többi pénzt a bankban helyezte el, ahonnan kölcsönöket folyósítottak a tőkéből. A három fiu példás szorgalommal dolgozott és az öreg meg is jutalmazta a legidősebbet : Józsefet, neki ajándékozott öt hold földet.

AZ APA ELZÜLLIK.

Aki nem ismerte közelebbről a kis család belső életét, azt hitte volna, hogy a Huszák-ház falain belül csak béke és megelégedettség honol. Pedig éppen ellenkezőleg volt.

Az öreg Huszák alig hogy hazakerült, ivásnak adta magát és szenvedélye egyre jobban elhatalmasodott rajta.

Majdnem az egész napot a korcsmában töltötte és minden este részegen került haza.

Az öreg életmódja persze visszatükröződött a kis család életén. A részeges ember izgágává vált, szidta fiait, akik azonban a legnagyobb türelemmel viselték el apjuk szeszélyeit. Maguk között azonban elkeseredett hangon tárgyalták ezt a lehetetlen állapotot. Sokszor megesett, hogy az öreget este két ember magával tehetetlen részeg állapotban hozta haza. Egyszr azután egy ilyen esetben a fiatal Huszák Józsefből kitört a méreg :

— *Miért hoztátok haza ?* — ripakodott rá az emberekre, — *hagytátok volna inkább a korcsmában meghalni.*

Dacára azonban, hogy az apa szemmelláthatólag csökkentette a vagyont, a fiai egyetlen szó szemrehányást sem tettek neki.

„ENGEM IMÁDJ, NE AZ ISTENT !"

De egyéb baj is volt a Huszák-családban. *Az öreg ember szemet vetett legidősebb fiának csinos, fiatal feleségére. Az ital mellett második szenvedélyévé vált a szerelem,*

lépten-nyomon szerelmi ajánlatokkal üldözte a menyecskét és igért neki füt-fát, ha az övé lesz.

Fiaival is egyre jobban elmérgesedett a viszony. Egyizben mikor észrevette, hogy vallásos érzületü József fia imádkozik, rászólt :

— *Mit imádod az Istent, engem imádj, én adom a szádba a kenyeret, nem az Isten !*

Az asszony is mindinkább panaszkodott férjének az apja lehetetlen magatartása miatt. De a férje türelemre intette és csak annyit mondott, hogy *„vigyázz magadra !"*

AZ APAGYILKOSSÁG.

Eljött 1930 január 30-ika. Huszák Péter már kora reggel beült a korcsmába és meglehetős ittas állapotban dél tájban került haza. Menye ebéddel kínálta, de nem kellett neki, befeküdt az ágyba és aludt egyet. Délután ujra felkerekedett és a korcsmába ment, ahonnan este már teljesen részegen került haza.

A szobában egyedül találta József feleségét. *Csipkedni kezdte az asszonyt és ujra aljas ajánlatokat tett neki.*

— *Selyem ruhában járatlak, sok pénzt adok neked, ha enyém leszel !* — mondta neki, mire az asszony szégyenében sírvafakadt.

Ekkor lépett a szobába Huszák József. Látta, hogy sír a felesége, azt is sejtette, hogy miért, de nem szólt egy szót sem, sőt mikor apja pálinkáért küldte, hozott neki. A pálinka teljesen részeggé tette az öreget, mocskos szavakkal szidta az asszonyt és fiát, ugyhogy a menyecske kimenekült az udvarra.

Az apa most teljes erővel a fiára támadt, szidta, korholta. Ez hallgatta egy darabig,

majd felkapta a sarokban heverő mangorlófát és azzal háromszor teljes erejével apja fejére vágott. Az öreg menten eszméletlenül esett össze.

A fiu látva, hogy apja élettelenül terül el a földön, kiszaladt a szobából és látta a vérző fejü embert, a szomszédokért rohant. Hamarosan előkerült az orvos is.

Huszák Péter még mindig eszméletlenül feküdt a földön, feje nagy vértócsában hevert, még a fal is véres volt körülötte. Az orvos segíteni már nem tudott, Huszák Péter anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, két óra mulva meghalt.

A gyilkos fiunak az országuton egy barátja ujságolta az apa halálát. Huszák József ekkor bement a községbe és jelentkezett a csendőrségen.

ÖT ÉV HELYETT TIZ ÉVI FEGYHÁZ

A nyomozás és a vizsgálat lefolytatása után a miskolci törvényszék elé került a szenzációs bünügy. *A bíróság Huszák Józsefet erős felindulásban elkövetett emberölés büntettében mondta ki bünösnek és ezért öt évi fegyházra ítélte.*

A bejelentett felebbezések folytán tegnap a debreceni ítélőtábla szüneti tanácsa elé került a bünügy. A főtárgyaláson Kulin Imre tanácselnök elnökölt, a vádat dr Wattay József kir. főügyészhelyettes képviselte. A miskolci törvényszék fogházából szuronyos börtönőr vezette elő a vádlottat, kinek jelen volt a felesége is.

Az íratok ismertetése után a perbeszédek hangzottak el. Hosszabb tanácskozás után hírdette ki az elnök az ítéletet :

a tábla a törvényszék minősítését megváltoztatta és Huszák Józsefet szándékos emberölés büntettében mondva ki bünösnek, büntetését öt évről tíz évi fegyházra emelte fel.

Az ítélet kihirdetése alatt a vádlott felesége rosszul lett, görcsös zokogás vett rajta erőt, ugyhogy ki kellett vezetni a teremből. A vádlott aránylag nyugodtan hallgatta végig a sulyos ítéletet és ellene semmiségi panaszt jelentett be.

Halálra gázolt a sinautó egy gyermeket

A mult nap délelőtt 10 óra 20 perckor a Berettyóujfalubúl Püspökladány felé haladó sinautó elütötte Szatmári Lajos pályaőr két éves László nevü gyermekét a 21. számu őrháznál. A gyermek az udvaron játszott s közbe felment a sinpár mellé és ott játszott tovább és nem vette észre, hogy közeledik a sinautó.

A sinautó nem ment rajta keresztül, hanem annak lépcsője annyira sulyosan megütötte, hogy koponyaalapi törést szenvedett.

A szerencsétlenül járt gyermeket a Fényes berettyóujfalui községi orvos vette kezelés alá, de már nem lehetett megmenteni, ugyhogy még aznap 1 után 5 órakor sulyos szenvedés után meghalt. Az eljárás gondatlanság címén indult meg a szülők ellen, ugyszintén a sinautó vezetője ellen is.

A debreceni törvényszék elitélte a debreceni kommunista mozgalom vezetőit

ZÁRT TÁRGYALÁSON TÁRGYALTA A BIRÓSÁG AZ ÜGYET, CSAK AZ ITÉLETHIRDETÉS VOLT NYILVÁNOS.

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni törvényszék Serly-tanácsa megkezdte a debreceni kommunista mozgalom vezetői bünpörének főtárgyalását. Még a tavasszal történt, hogy a debreceni rendőrség egy nagyszabásu kommunista szervekedést leplezett le, mely kimutathatóan összeköttetésben állott a fővárosi kommunista mozgalommal. A letartóztatottak sejtrendszer alapján dolgoztak és kommunista röpíratokat osztogattak.

Három fiatal kommunista került a debreceni törvényszék elé. Szabó Lajos villanyszerelő, Lakatos Ferenc hentesegéd és Friedmann Jenő szabósegéd. Valamennyien az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büncselekménnyel voltak vádolva. Tettüket már a rendőrségen teljes egészében beismerték, nyilvánvaló volt, hogy a kommunista mozgalom debreceni ágának Szabó Lajos a feje.

A törvényszék az ügyész indítványára fontos államérdekre való tekintettel zárt tárgyaláson tárgyalta az ügyet. Szerdán délelőtt azonban az ítélet kihírdetése a nyilvánosság mellett történt meg. A folyosón detektívek cirkáltak, hogy az esetleges rendzavarást mgakadályozzák, de erre nem került sor.

A bíróság Szabó Lajost az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntettben mondta ki bünösnek és két évi fegyházzal sujtotta. Lakatos Ferenc államellenes vétségért négy hónapi fogházat, Friedmann Jenő ugyanezért két és fél havi fogházbüntetést kapott, ez utóbbinak büntetését az elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették. Az ítéletet az első két vádlott megfelebbezte, a Friedmannra vonatkozó rész azonban jogerős és azonnal szabadlábra is helyezték.

A végrehajtó megpofozta a végrehajtást szenvedőt

A DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK ÁTTETTE AZ ÜGYET AZ ÜGYÉSZSÉGRE

Érdekes bünügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Serly büntető felebbviteli tanácsa. Bátky Bálint hajduböszörményi bírósági végrehajtó került a törvényszék elé becsületsértéssel vádolva. Az ügy előzményei a következők :

Bátky Bálint a télen foglalást eszközölt Heumann József hajduböszörményi kereskedőnél. A végrehajtás foganatosítása után Heumann feljelentette a végrehajtót, hogy az kétszer pofonvágta, ugyhogy ő a ütések erejétől a pulthoz esett.

Elsőfokon a hajduböszörményi járásbíróság tárgyalta az ügyet és Bátky végrehajtót becsületsértésért elítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be és így tegnap a debreceni törvényszék felebbviteli tanácsa elé került az ügy.

A vádlott tagadta a büncselekményt. Több tanut ujra kihallgatott a törvényszék, de a tanuk ellentétesen vallottak. Egyrészük azt adta elő, hogy Heumann kidobta a végrehajtót az ajtón, ugy, hogy az a síkos lépcsőn megcsuszott és eközben ért véletlenül karjával a kereskedő arcához. A tanuk másik része már igazolta a vádat.

A törvényszék nem hozott ítéletet ebben a bünügyben, hanem miután ugy látja, hogy hivatalos hatalommal való visszaélés esete forog fenn, az ügyet átteszi az ügyészséghez, ahol majd vádiratot adnak ki Bátky Bálint ellen.

Tüzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Lőw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

Cukrászda-áthelyezés **JOST** cukrászdája, Piac-u. 61. alatt (Fischer-ház) megnyilt.

Ünnepi hét Debrecenben

Irta: **Dr. tokaji Oláh Béla.**

Állandóan figyelemmel kisérem a helyi lapok közleményeit és amily mértékben őszinte örömömre szolgál minden ötlet, javaslat, terv, illetve tárgyilagos kritika, amely az idegenforgalmi akcióval kapcsolatos, éppoly mértékben szükségesnek itélem, hogy ismertessem azokat a programmpontokat, melyeket a város idegenforgalmi szervezete maga elé tüzött.

Tegnap a „Debrecen"-ben ismét cikk jelent meg, idegenforgalmi vonatkozásokkal. Erre a következőkben válaszolok:

A **„Látogassa meg Debrecent és a Hortobágyot!" szövegü postabélyegző** alkalmazása igen praktikus lenne, tapasztalatból tudom azonban, hogy e különben meglehetősen hatékony propaganda eszköz alkalmazásához szükséges engedély megszerzése még a Budapesti Nemzetközi Vásár számára is alig leküzdhető nehézségekbe ütközik. Az engedély megszerzését mindenesetre megkiséreljük és előterjesztést teszünk a posta vezérigazgatóságánál tajképes levelezőlapok forgalombahozatala tárgyában is. Függetlenül ettől, rövidesen idegenforgalmi propagandabélyegeket fogunk készíteni és a közönség legszélesebb rétegei között szétosztani, melyek Debrecen és a Hortobágy nevezetességeire hivják fel a közfigyelmet.

Ami a „Debreceni Hetet" illeti, — erre vonatkozólag a mult év augusztus havában a polgármester urhoz beterjesztett memorandum a következőket tartalmazza:

„Debrecent tradicioi irodalmi, müvészeti, tudományos és társadalmi adottságai egyenesen arra predesztinálják, hogy központja, szinhelye legyen a magyar kultura évről évre megrendezendő ünnepi hetének s e saját kulturális kapacitásából fakadó értékei birtokában elfoglalhassa a közmüvelődés terén azt a helyet, mely e nagyra hivatott várost joggal megilleti. Ne méltóztassék fölényesen mosolyogni, ha **„ünnepi hétről"** beszélünk. Nem megoldhatatlan feladat, amire ez intézmény megvalósitásával vállalkozni merünk. A méltán megcsodált prima ballerina épp oly nehezen tanulta meg életének első éveiben a járást, mint bármely más, közönséges halandó. A salzburgi „Festwoche" sem állott mindig a müvészi tökélynek azon a királyi magaslatán, amelyet ma irigykedve ismer el az egész kulturvilág. Minden kezdeményezés gyermek-cipőben járt valaha s minden életképes akció sikerének titka a fokozatos fejlődés, mely szerényen startol s erőtartalékait bölcs előrelátással állitja az evolució szolgálatába.

A következő sorok feladata lesz megmutatni az utat, melyen az akciónak menetelnie kell, ismertetnie az adottságokat, a módozatokat, melyek a közérdekü cél minél tökéletesebb megvalósitásához vezetnek.

Az egykoru Debrecen hálátlan volt **Csokonai Vitéz Mihály** iránt. A zseninek kijáró kegyeletadót az utókor szükmarkuan rótta le. Ime hát, itt az idő teljessége, amidőn lelkét kitárhatja Debrecennek népe, ünnepet szentelve a „magános árva sziv" vándor dalnokának, kinek költészete élő tanubizonyság, hogy a magyar kultura egén sok-sok évvel ezelőtt is fényeskedtek ragyogó csillagok. Tul annyi szenvedésen és tul a halálon nem lehet más az elég tételadás módja, mint évről évre visszatérő áhitatos, magasztos ünnepszentelés a költő áldott emlékének: egy intézményesitett

Csokonai-hét,

melynek megrendezését, népszerüsitését és propagálását nemzeti kötelességnek tekintem, kezdeményezését sürgős feladatnak tartom s lefolyását következőképpen tervezem:

I. **Irodalmi propaganda.** Szomoru tény, ám való igaz, hogy Csokonait ismét fel kell fedezni a mai magyar nemzet számára. Irodalomtörténeti és költészeti jelentőségét a feledés fátyolával boritotta a háborus események zuhataga, meg az utána kialakult ködös világszemlélet. A mai generáció már csak a naiv előidők rossz életü, vagabundus diákfiguráját látja benne s nem eszmél rá, hogy az a szegény, kereszhordozó, bus magyar lélek maga volt a megtestesült, igaz, tiszta, édes szavu poézis s nem gondol rá, hogy **a magyar költészet történetében Vitéz Mihály nem csupán mérföldjelző kő, hanem hatalmas, csodás egyéniség, lángelme isteni tüz a csipkebokorban.** A háborut megelőző években férfikorba érett generáció volt az utólsó, mely Debrecen legnagyobb fiát még megértette és átérezte. Ady Endre még áldozott emlékének, a rokon lélek fenséges kegyeletével. Azóta azonban gyomosodik a Hatvan uccai temető süppedt sirhantja. Nótázó diáknép olykor még elkönnyez egy-egy Lilla-dalt s azután nem gondol senki a törött lantra, melynek méhéből annyi fájdalom, annyi muzsika, annyi szépség zokogott fel. Mindazoknak tehát, akiknek Debrecen kulturájához közük van: a sajtónak, irodalmi társulatoknak, egyetemnek, a középiskoláknak, a zenebarátok egyesületének és a társadalomnak **sürgősen, már most akcióba kell lépniök a Csokonai kultusz megteremtése érdekében.**

1. Cikkekben, tanulmányokban, előadásokban ismertetni kell — szinte állandóan — Csokonai költészetét és irodalmi jelentőségét.

2. Hirdessen Debrecen város a Csokonai-körrel karöltve pályázatot Csokonai életrajzának megirására.

3. A Csokonai-kör a társadalom áldozatkészségére is appellálva, — rendezze ujból sajtó alá Csokonai összes müveit és pedig egy egészen olcsó áru, népszerü, továbbá egy amatőrök számára megjelenő diszkiadásban.

4. A zenebarátok egyesülete a városi zeneiskolával karöltve gyüjtse össze és adja ki a Csokonai költészetével összefüggő zenemüvészeti anyagot.

5. Debrecen városa a fent nevezett intézmények közremüködésével állitson össze Csokonai antologiát, különös tekintettel a Lilla-dalokra és az Anakreoni dalokra. Ez antologia jelenjék meg legalább is német és francia nyelven (a müfordításra országos pályázat hirdetendő). Az antologia ismertesse Csokonai életrajzát és irodalmi jelentőségét. Függelékében a legreprezentánsabb Csokonai dalok (Tihanyi echó, A Reményhez, Esküszöm, Szép Lillám stb.) zongora-ének hangjegyei közlendők.

Az összes müvek amatőr kiadásától eltekintve **a kiadványoknak igen olcsó árban kell forgalomba kerülniök s gondoskodni arról, hogy az idegen nyelvü antologia nagy példányszámban, dijmentesen jusson el külföldi utazási irodákhoz, a nagy szállodákhoz és egyéb idegenforgalmi intézményekhez.**

6. A helyi, vidéki és fővárosi sajtót meg kell nyerni a Csokonai kultusz számára, mert csak a gondolat állandó ébrentartása esetén remélhető a terv népszerüsitése.

7. Határozza el Debrecen városa, hogy az összes társadalmi tényezők bevonásával már 1930 nyarán Csokonai-hetet rendez Debrecenben s ezt attól kezdve természetesen minél változatosabb programmal, évről évre megismétli.

8. **Kezdeményezzen társadalmi mozgalmat a költő földi maradványainak a Hatvan uccai temetőkert elhagyatott magányából való kiemelésére s a Déri muzeum előkertjében, vagy a Csokonai-kertben müvészi kivitelü, diszes, uj sirba való elhelyezésére.**

Az uj sirbahelyezés nagyszabásu ünnepi aktusa az első **Csokonai-hét legfenségesebb mozzanata legyen** s azon részt kell venniök az ország, a megszállt részek és a baráti indulatu külföld összes irodalmi, müvészeti, tudományos, politikai és társadalmi tényezőinek (Rothermere lord személyes jelenléte óriási vonzóerő volna).

A város szivében elhelyezendő, — fenséges egyszerüségében is felemelő hatásunak elképzelt uj sir legyen a Csokonai kultusz ünnepi főoltára.

A Csokonai-hét programját megállapitani egyelőre időszerütlen. Az ünnepségeknek azonban impozáns méretüeknek kell lenniök s az egész magyarságnak, a határon kivül élő magyar népnek is éreznie kell az akció nemzetien kozmikus jelentőségét és erejét. A szinház főleg Csokonai tárgyu darabokat adjon elő s hozza szinre megfelelő átdolgozás után a „Karnyóné"-t és a „Gerson du Malheureux"-t. A dalegyletek zenekarok, irodalmi és müvészeti intézmények, az iskolák stb. Csokonai emlékének áldozzanak egy héten át. De tarkitsa, élénkitse a müsort minél több érdekes és vonzó sport-attrakció, felvonulás, népünnepély, melyek sorából nem hiányozhatik a régi debreceni diákélet szokásainak felelevenitése stb. sem."

KÉZIKÖNYV DIJTALAN!
AZ ANGOL WELLINGTON S. C. P. GÁZFÉNY-PAPIR
FORGALMA ÁLLANDÓAN EMELKEDIK
A MINŐSÉG VÁLTOZATLANUL A LEGJOBB!
Kapható:
Berzéki fotobörze
Ferenc József-ut 38.
Az udvarban.
Telefon: 11-35.

Novemberre készen lesz a postapalota

A debreceni postapalota épitése serényen folyik és már a második emeletnél tartanak. Ezután még erősebb tempóban folyik majd az épitkezés. *A megállapodás és szerződés szerint novemberre lesz kész a postapalota.* Üzembe azonban csak tavasszal helyezik, sok időbe kerül, mig a postapalotát felszerelik

Mint ismeretes, Debrecenben is automata telefont vezetnek majd be. Most kezdődött meg a vidéki városokban az automata állomások felszerelése. A pécsi automata központ épitését már hetekkel ezelőtt megkezdték, a holnapi nap folyamán pedig már sor kerül az előfizetők állomásainak átalakitására. A pécsi postaigazgatóság müszaki osztálya számos szerelőt mozgósitott, ugy hogy az ezerhétszáz pécsi állomás átépitése hamarosan befejeződik és már szeptember második felében megindulhat az automata forgalom.

Sokkal előrehaladottabb stádiumban van a hálózat átépitése Szegeden, ahol már nemcsak az uj központot állitották fel, hanem az állomások nagyrészét is átszerelték. Igy Szeged lesz az első vidéki városaink között, ahol az automatakapcsolást először alkalmazhatják az előfizetők.

A debreceni szerelés munkálatait egyelőre késlelteti az uj postapalota megépitése, de az automata-hálózat még igy is ebben az esztendőben minden bizonnyal elkészül.

Halálragázolt a vonat egy öngyilkos asszonyt a Bocskay kertben

Halálos végü öngyilkosság történt tegnap a Bocskay kertben a vasuti sorompónál. Egy életunt asszony a száguldó vonat kerekei alá vetette magát és a vonat halálra gázolta a szerencsétlen aszszonyt. Az öngyilkos asszony Balogh Miklósné sz. Szabó Klára, aki a Bocskay kertben lakik. A szegény asszony az utóbbi időben nagy nyomorba került és egyre nehezebben tudott megélni, ugyhogy efeletti elkeseredésében szánta el magát a halálra.

Balogh Miklósné tegnap este megvárta a Nyiregyházáról Debrecen felé robogó gyorsvonatot és amint a hatalmas mozdony a közelébe ért, egy hirtelen ugrással elébe vetette magát. A mozdonyvezető észre sem vette az öngyilkosságot és a vonat tovább robogott. A pályaőr akadt rá a szerencsétlen asszony holttestére, majd értesitette a csendőrséget. A csendőrség jelentést tett az esetről az ügyészségnek, ahol miután kétségtelenül megállapitást nyert az öngyilkosság, a temetési engedélyt megadták.

Retikült. böröndöt. aktatáskát a készitőnél **Feuermann böröndös** vegyen! Piac-u. 26. szám (Gambrinus átiáró)

Kerti
locsoló csap berendezések, gummicsövek, sugárcsövek, szórólapátok és mindennemü vizvezetéki berendezések legolcsóbban
Fülöp Miklós
vizvezeték szerelő mesternél, Debrecen Csapó ucca 3. Telefon 9-17.

Még 54 gép van utban az európai körrepülésben

Berlin, julius 23. Az európai körrepülés berlini vezetőségéhez érkezett jelentések szerint a nemzetközi körrepülés negyedik napja a résztvevők kényszerü kettéválását hozta meg. A repülők egyik része elérte az utólsó állomást. Az a 13 repülőgép, amely kedden átrepült a Pireneusok felett, meglehetősen előrejutott Spanyolországban. Szerdán délután a Pireneusokban vihar volt és ezért a később érkező repülőket nem eng[illegible] Valószinü, hogy va[illegible]ép ideérkezett, kiv[illegible]nyolországban levő 13 repülőgépet. Estermera, spanyol repülő kényszerleszállást végzett, mert gépe megsérült. Utban van még 54 repülőgép. Leszálltak Sevillában: Morzik, német repülő a tavalyi győztes, aki elsőnek érkezett, utána a porosz Polte Bfw. repülő, Thorne és Butler angol repülők és a francia Finat.

Orosz szovjetpropaganda a romániai zavargás

Bukarest, július 23. Bukarest uccáin feltünő plakátokat ragasztottak ki az elmúlt éjszaka, amelyen szokatlan hangon hírdetik a gyülöletet és békétlenséget. A plakátokon az úgynevezett vasgárda hírdeti a maga programmját. Zelea Codreanu gárdavezető írta alá a plakátokat, amelyekben a legsúlyosabb kifejezésekkel támadja a politikai jártokat s a zsidó lakosságot de támadja az újságírókat is, akikről azt állitja, hogy ők akadályozták meg a vasgárda tervszerüen előkészitett akcióját. Az újságírókat azzal fenyegeti meg Codreanu, hogy amikor a kormányra jut, elkészíthetik a koporsóikat, mert egy-kettőre végez velük.

A „Lopta" azt írja, hogy a **Cuza** vezetése alatt álló és antiszemita jelszavaka ldolgozó mozgalom szerves összefüggésben van az orosz szovjetpropagandával. Cadera szigurancia vezér is rámutatott arra, hogy ez a mostani mozgalom feltünően kedvez az orosz propagandának és végeredményben ugyanazt a célt szolgálja, amit az oroszok akarnak elérni romániai propagandájukkal. Zavart akarnak előidézni és e zavart mindenesetre Oroszország használná ki.

A bukaresti lapok közlik a parlament bukovinai kormánypárti tagjainak a nyilatkozatát, amely azt állitja, hogy a bukovinai zavargásokat s az egész rend felforgatásra irányuló akciót a liberálisok készítették elő. A liberálisok fizetett agitátorai állottak Cuza akciójának a szolgálatába s az összefüggés, a rendzavarás és a liberálisok állásfoglalása között, nyilvánvalónak látszik.

Megölte áldott állapotban levő 20 éves feleségét

Párisból jelentik: A Majetic fedélzetén nehány nappal ezelőtt véres dráma történt. Az oceánjáró gőzös kedden este érkezett Cherbourgba s ekkor jelentette a hajó kapitánya a hatóságoknak, hogy a hajó fedélzetén vasárnap hajnalban szörnyü gyilkosság történt.

Egy Dimitrov nevü belgrádi születésü másodosztályu utas több kés szurással megölte áldott állapotban levő husz éves feleségét, majd borotvával a saját nyakát is elmetszette. Mikor már vérzett a nyaka, a fedélzetre támolygott és belevetette magát a tengerbe. Holttestét nem tudták megtalálni. A szörnyü családi drámát a szerb fiatalember tulzott féltékenysége okozta. A szerencsétlen asszony holttestét Cherbourgban temették el.

Fenyegető világkatasztrófát jósolt Conan Doyle halála előtt

Londonból jelentik: Conan Doyle kéziratában hátrahagyott legutolsó cikkét, amelyet a nagybeteg iró röviddel halála előtt fejezett be, a Sunday Expressz most közli. A cikk egy nemsokára fenyegető világkatasztrófa részletes képét adja. Értesüléseit — mondja Conan Doyle — többszáz különböző helyről kapta s többé-kevésbé egybehangzó túlvilági üzenetre alapítja, amelyet részben ő és felesége, részben kipróbált angol és amerikai médiumok vettek fel. A katasztrófa pilanatnyi gyorsasággal fog kitörni. Meg fogja semmisíteni az egész emberi civilizációt és az általános pusztítás körölbelül három évig fog tartani.

Nagyarányú háboruk lesznek; otánuk borzalmas elemi csapások, különösen földrengés és szökőár fognak következni és elpusztítják az emberiség jelentékeny részét. A katasztrófa kiindulópontja a Földközi-tenger keleti medencéje lesz, ahol öt ország fog teljesen eltünni, az Atlanti oceán medréből pedig új földrész fog kiemelkedni.

Az ezt követő katasztrófa meg fogja semmisíteni az amerikai és nyugateurópai partvidéket, különösen az alacsonyan fekvő angol és ir szigeteket. A Csendes oceán déli részét és Japánt is súlyos elemi csapások fogják érni. A világ pusztulást eddig nem észlelt spiritiszta jelenségek fogják kísérni, az anyagi és szellemi világot elválasztó függöny szét fog szakadni és az igazéletü emberek nagy része a mai értelemben vett halál nélkül át fog mehetni a másvilágra költözött kedvesei szellemeihez, míg a kiválasztottak másik része néhány évig a földön fog maradni, hogy az új rend megszervezése körül közreműködjenek. Az iró kijelenti végül, hogy a katasztrófa kitörése a szellemi világ ismerőire azt a kötelességet fogja ráhárítani, hogy az elrémült emberi faj vigasztalásának szenteljék magukat.

A HOMOKKERTIEK PAPVÁLASZTÓ ÉRTEKEZLETE.

A homokkerti választók július 24-én, csütörtökön este 7 órakor a Bujdosó uccai Péter vendéglőben a papválasztás tárgyában egyöntetü megállapodás végett értekezletet tartanak.

Borzalmas adatok a tájfun pusztításáról

London, julius 23. A japán kormány ujabb hivatalos közleménye szerint a tájfun következtében Koreában a halottak, sebesültek és eltüntek száma mintegy 2000. A halottak száma 393, a szebesülteké 305, az eltünteké 1500. A rombadőlt házak száma 8475.

Kiusiuban 82 ember meghalt, 425 megsebesült, 75 eltünt. A rombadőlt házak száma 16.890, a sulyosan megrongáltaké 20.786. Mintegy 1800 kisebb csónak elsülyedt, illetve eltünt.

Tárgyalások az amerikai kölcsönről

A bankok négyes bizottsága ma sem tárgyalt a pénzügyminisztériumban a záloglevél koncentrációjáról, ugy látszik, hogy az amerikaiak bizonyos utmutatásokat várnak Newyorkból. A négyes bizottság összetétele megváltozott, miután Scitovszky Tibor, a Hitelbank vezérigazgatója néhány hétre külföldre utazott és igy távollétében Ullmann György báró fogja képviselni a záloglevélkoncentráció ügyében folyó tárgyalásokon. A bankok még mindig lehetetlennek tartják a Garanty Trust feltételeinek teljesítését, hiszen az amerikaiak mindenekelőtt állami garanciát követelnek a folyósítandó 15 millió dollár ellenében, tehát azt akarják, hogy a magyar kincstár vállaljon garanciát a bankok összességéért, amire eddig nem igen volt példa. Másrészt a bankok részéről az amerikaiak egyetemleges felelősséget követelnek és ez alól legfeljebb négy bank számára engedélyeznének kivételt. Természetesen a többi intézet késhegyigmenően küzd az egyetemleges felelősség ellen, mint mondják: nem bizalmatlanság miatt, de elvi okokból. A legujabb jelentés szerint az amerikai piacon a Garanty Trust mint magyar pénzügyi megbizott szerepel ujabban, miután a fővárosi bankok erről a megbízatásról nem tudtak az intézetek, érthető meglepetéssel fogadják az amerikai jelentéseket.

A csapókertiek eldöntötték a debreceni lelkészválasztást

A debreceni református gyülekezet lelkészválasztás előtt áll. Amikor egy ilyen nagy és fontos kérdésben dönteni kell a református lakosságnak, akkor felemelő és megnyugtató az a tudat, hogy mennyire egyöntetüen, csaknem teljes egyhanguságggal nyilatkozik meg a hivek véleménye a lelkész személyének kiválasztásában. Hirt adtunk legutóbb a csapókerti egyházrész állásfoglalásáról és ma már elmondhatjuk, hogy ezzel az állásfoglalással a választás sorsa meg is van pecsételve. A csapókertiek állásfoglalása, amely a többi, eddig már állást foglalt egyházrészekével teljesen azonosan *Molnár Zoltán hajduhadházi lelkész személye mellett nyilatkozott meg*, végleg eldöntötte a választás sorsát, amely augusztus 11-én fog lezajlani. Az egyes egyházrészek gyüléseinek látogatottsága azt mutatja, hogy a református hivők igen nagy érdeklődéssel kisérik a választási mozgalmat és lelkes, meleg szeretettel állanak *Molnár* Zoltán mellé, akit Debrecenben is igen sokan ismernek és szeretnek. *Molnár* Zoltán református lelkész szereplése Hajduvármegye törvényhatósági bizottságában is eléggé ismeretes. Minden jó ügy lelkes szószólója és az igazság kiméletlen kimondója. Kedves, szimpatikus megjelenésü, közvetlen szeretetreméltó modoru pap, aki közéleti müködésében is a tiszta erkölcsi elvek alapján áll renditthetetlenül. Molnár Zoltán megválasztása igen nagy nyeresége lesz a debreceni nagy református egyháznak, amelynek kiváló, országos nevű lelkészi karába ez a nagyszerü ember az őt megillető méltó helyre fog kerülni.

Emelni fogják a kis- és középipar részére folyósitandó összeget

Közöltük, hogy a minisztertanács a kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére a fennálló két kisipari hitelintézetnek tizmillió pengőt bocsátott rendelkezésére

és megbizta a Pénzintézeti Központot, hogy megfelelő váltók ellenében további tizmillió pengőt folyósitson a két altruista intézet útján.

Most beavatott helyen arról informálnak bennünket, hogy miután a kereskedelemügyi miniszter tisztában van azzal, hogy ez az összeg vajmi kevés ahhoz, hogy a panaszokat, a bajokat, a nélkülözéseket megszüntesse, tervezetet dolgozott ki arra, hogy

a kis- és középipar céljaira további húsz millió pengőt folyósithasson.

Minthogy azonban a kereskedelemügyi miniszterium tárcája keretén belül ezt az öszeget nem lehet rendelkezésre bocsájtani, **Bud János** kereskedelemügyi miniszter felkérte a pénzügyminisztert arra, hogy gondoskodjék a Pénzintézeti Központnak saját tőkében való megerősítéséről.

— amelyre különben azért is szükség van, hogy ez az intézmény az ország szempontjából döntő fontosságu egyéb közérdekü feladatait is fennakadás nélkül végezhesse el — abból a célból, hogy *azután a Pénzintézeti Központ a 20 millió pengőt a kis- és középipar rendelkezésére adhassa.*

A kereskedelemügyi miniszter ezenkívül a Pénzintézeti Központ részére a kis- és középipari hitelekkel kapcsolatos szükséges veszteségek tartalékául a saját tárcája terhére *2 millió pengős fedezeti alapot is létesiteni kivan*, ami által elérni akarja, hogy a hitelkérelmek elbírálásánál ne alkalmaztassanak olyan szigoru mértékek, amelyek a magánhitelezésnél általában jogosultak, de ne mszükségesek akkor, amikor országos akciókról van szó.

Amint a kereskedelemügyi miniszter tervét végrehajtotta, amelynek hamarosan meg kell történni, *a kis- és középipar céljaira körülbelül 40 millió pengő fog rendelkezésre állni*, amely összeg elegendő ahoz, hogy ezen az uton is levezettessék az aggasztó munkanélküliség.

— Molnár Zoltán lelkész megválasztását támogató egyháztagok választási irodája, Piac ucca 7. szám alatt van. — Telefon: 14-70.

A világháboru után Angliában épitették a legtöbb lakóházat

ANGLIA UTÁN NÉMETORSZÁG KÖVETKEZIK. — AZ EGÉSZ VILÁGON KISÉRT A LAKÁSHIÁNY PROBLÉMÁJA.

A lakáshiány az újkor legrégibb betegségei közé tartozik. Veszélyesebb, mint a tuberkulózis, mely belőle származik. Súlyosabb, mint az alkoholizmus, melynek egyik főokozója. És az elnéptelenedésnek is a lakáshiány az egyik megindítója.

Már a háború előtt majdnem minden európai ország intézményesen igyekezett gátat vetni ennek a pusztító betegségnek, de jött a háború, majd a gazdasági krizis és az építkezések az egész világon abbamaradtak.

Angliában

a sajtó rögtön a békekötés után erőteljes kampányt indított a lakásprobléma megoldására. „Lerombolni a nyomortanyákat, a betegségek és a bűn fészkeit, és a leszerelt katonaságnak egészséges és barátságos otthonokat teremteni!" — ezt hirdette egyesült erővel minden angol ujság .1919-ben pedig V. György király ezzel a szállóibévé vált kijelentéssel serkentette a meginduló akciót:

— Nemcsak lakást, de barátságos családi házat kell teremtenünk minden munkáscsalád számára.

És a szép szavakat még szebb tettek követték. Megalakult a „Local Gouvernement Board" és az élére dr. Adison került, aki tizenegy lakásépítési centrumot kreált az országban, a parlament pedig új törvény szavazott meg, a „Housing and Town Act"-ot. Az állam 500.000 uj lakás építését határozta el, ezt az óriási. számot később 700 ezerre emelte és az építkezés költségeire 517,660.000 font sterlinget irányzott elő, vagyos több, mint 14 millárd pengőt.

Mivel azonban ilyen hihetetlenül nagy összeget nem lehetett a budget terhére róni, a pénzt, legalább is a nagyobb városokban, városi kölcsönök útján szerezték meg. A túlalacsonyan megállapított lakbérek és az építőanyagokban beállott hirtelen hossz miatt az építkezések csaknem kivétel nélkül deficittel dolgoztak és az építkezési kedv alaposan megcsappant volna, ha az állam közbe nem lép.

De az állam vállalata a deficitek fedezését. Ez hatvan éven keresztül mintegy nekvenmillió font sterling, tehát több, mint egy milliárd pengő terhet jelent az államnak. De a káprázatos eredmény mindent megért. 1922 április 1-ig 130.335 házat építettek állami támogatással. 1923-ban 78.738, 1924-ben 109.491, 1925-ben 159.020, 1926-ban 195.895 új épületet fejeztek be. Az 1926-ban konstruált közel 200 ezer új épületből 64.000-et már állami segítség nélkül építettek.

Németország,

amely minden háború elvesztésével járó gazdasági bajok ellenére is Anglia után rögtön a második helyet foglalja el az építmunkában, a legutolsó három esztendőben két és fél millió aranymárkát költött építkezésre.

Az állam, épúgy, mint Angliában, adót vetett ki a lakáshiány megszüntetésére s ez az adó 1924-ben 435 millió márkát, 1925-ben 603 milliót, 1926-ban pedig 622 milliót jövedelmezett. A német városok, ipari és kereskedelmi vállalatok nagy áldozatkészségének az eredménye az lett, hogy 1924-ben 106 ezer uj lakás, 1925-ben 179.000 és azóta automatikusan minden évben 160 ezer új lakás készül el Németországban. De a többi háborúviselt államban is hozzáfogtak az építéshez.

Franciaország

viszont, amely már jóval a háború előtt egy sereg törvényt hozott olcsó lakások építésére, nem csinált semmit. Pedig sehol Európában nem voltak olyan yomoruságos lakások, mint épen Franciaországban. M. Landry lakásügyi referens adatai szerint a franciaországi lakásviszonyok minden képzeletet felülmúlóan nyomoruságosak. Több, mint 500.000 háztartás van ősrégi, düledező nyomortanyákon elhelyezve. Franciaország lakosságának mintegy 30 százaléka lakik — Landry adatai szerint — többedmagával egy szobában.

Párisban 318.507 ember kénytelen régi, piszkos, minden higiéniát és minden kényelmet nélkülöző hotel garnikban lakni. Uj építkezés alig van. 1926-ban Páris városában összesen csak 1717 építkzésre kértek engedélyt. Háború előtt pedig 1913-ban 1992-re. De ami még aggasztóbbá teszi ennek a két számnak az viszonyát az, hogy az 1913-as engedélyek összesen 6465 emeletnyi építkezésre szóltak az 1926-sak pedig csak 3244 emeletre.

Négyszázezer uj lakásra volna szükség Franciaországban ahhoz, hogy a legsürgősebb és legégbekiáltóbb bajokon segítsünk.

De nincs pénz. Az új Poincaré-féle telekadók csak megnehezítik az építkezést. A kormánynak csak 17,525 942 frankja van az építkezések támogatására. Az állam mostanáig az elpusztított országrészek újjáépítésére fordította minden figyelmét. Néhány gyöngén szubvencionált olcsó lakásépítőtársaság próbál Páris környékén munkásházakat építeni részletfizetésre. De ezek a kis házikók nem túlságosan csábítják az embereket, az áruk pedig még mindig nagyon borsos.

Export! Export!
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN!
Jumperek, trikóruhák, bluzok, kosztümök, kombinék, fürdőtrikók és köpenyek, szweterek, kötöt sapkák, harisnyák, sálok.
Eredeti modellek! Saját műhely!
Magyar s német nyelven levelezés
CAROLA ORSZÁG
Wien, IX., Roten Löwengasse 5.
(Ausztria.) Telefon: A 13—4—93.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Vámospércs község tulajdona ... pező és határában fekvő Villongó ... Kőrises elnevezésü ingatlan hatszáz kat. hold, július hó 29-én, délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen, ha... évre bérbeadatik. Árverési feltételek a vármegyei tiszti főügyészi hivatalban, (Vármegyeháza és a községi főjegyzőnél megtudhatók).

Vámospércs, 1930. évi július 14-én.

Hentes Sándor főjegyző

Marici...

Kinn az utcán mámoros, elkeseredett férfihang duhajkodik végig a házak között:

„Cudar világ ez a világ,
nincs benne csak bánat.
Amióta más csókolja a te pici
szádat,
Amióta kacagva jársz, cifra urak,
léha urak mellett,
Cifra rongyért, szép szavakért
eladtad a lelked"...

A nóta elhangzik... És te jutsz az eszembe szép kis Marici...

*

Cudar világ, ez a világ, igazán cudar...

*

Emlékszem még az édesapádra Marici. Melegszivü, fáradtarcu tanár volt. De olyan áldott jó ember. Voltak pedig elegen hálátlan nebulók, akik visszaéltek az ő jóságával és nem tanultak — még sem tudott haragudni egyre sem, még sem adott szekundát egynek sem.

Te még akkor kicsi leány voltál Marici. De, hogy szeretett téged az édesapád. Szinte rajongással be szélt rólad — persze már csak a nagyobb diákoknak — a természet rajzi szertárban: már ismersz minden betüt az ábécében, még az ujságból is tudsz olvasni, meg hogy milyen szépen, ügyesen táncolsz. A táncvizsgán rokokó-baba leszel, s mivel ez már reprezentábilis tény, kellő toilettirozással fogsz megjelenni: világoskék selyem rokokó ruhában. Édesmamád már varrja is ezt a tündérholmit...

Hát ez az Marici... Hamar kaptad te azt a világoskék selyem rokokó ruhát. Mire eljutottál később a rózsaszin selyem báli belépőig, már nem is volt ennek rád varázsa, ugy gondoltad: ez valahogy természetes ebben a világban... — Nem is vetted észre a rózsaszin belépőben milyen áhitattal néztek rád a nagy diákok. Táncra szinte fel sem mertek kérni, olyan szép, olyan álomszerü voltál...

Aztán, mikor a tizennyolcadik évedbe léptél, talán tulon-tul is fejlett volt a szép érzéked ruhából, cipőből, kalapból, mindenből legszebb kellett. — Az is igaz, hogy ekkorára két dijat is nyertél a nőegyleti bálok szépségversenyén.

A szépséget pedig reprezentálni kell, mert ugyebár a gyémánt is csak megfelelő foglalatban adja ki magából káprázatóan a szineit — legalább is igy magyarázgatták neked a barátnőid: Kemény Muci, egy gazdag kereskedő, s Hammer Lujza egy ugyancsak vagyonos, módos földbirtokos leányai. Ezek pedig csak tudják, hogyan chic öltözködni.

Az édesapádat már ekkor — emlékszer rá te is Marici — jó pár évvel előbb kikisértük a temetőbe. S a te csodagazdag, dús szőke hajadra fekete-fátyol borult egy évre... A hajadra csak egy évre, de az életedre?...

Bizony nehezen ment ettől kezdve minden nálatok — otthon. — Hányszor lázadoztál a ninestelenség miatt. De hát egy elárvult kisebbségi gimnázium nem tudott olyan nagy nyugdijat adni, hogy gond nélkül megélhettetek volna belőle.

Szép kis Marici... ezt nagyon meg tudom érteni, hogy te ugy érezted, neked jogaid vannak az élettel szemben. A szépnek, a fiatalnak az élethez való jogai. Mert pompázó virágszállá bontott az elfutott 19 év. S aki olyan szép, és egészséges, mint te, akinek olyan ringó a dereka, járása, hogy maradhatna az észrevétlen az emberek szeme előtt? Megakad azon a férfiszem... Meg bizony...

Csakhogy éppen itt lett ám egy kis baj... Itt siklott ki a te életed... Ott ültél elől a zártszéken egy forró levegőjü szinházi estén. A „Nótás kapitány" ment már a tizedik előadásban. Marici én éppen a hátad megett ültem és talán előbb észrevettem, mint te, hogy a „Nótás kapitány"-nak a te fehér bluzodon akadt meg a szeme. Vagy, hogy feljebb?...

Igy kezdődött... Egy szinész ismeretségen.

Igen... igen... tudom én azt, egy olyan fehér kis virághoz, nem közelithet rossz, csunya gondolatokkal senki. — Azt igérte, hogy feleségül vesz...

Készült a kelengye, már amennyire azt a szükös körülmények engedték. Csak éppen, hogy az esküvő napja nem jött el soha...

Pedig... Kart-karba öltve hányszor láttalak sétálni benneteket alkonyatkor végig a töltésen, a Nagyerdő felé. Milyen boldognak látszottál Marici!... Dehát igy van ez. Szinész sors — szinész szerelem: Andere Städtchen, anderes Mädchen...

Elmult a szezon — elmentek a szinészek — és te árván maradtál Marici. Azaz, talán nem is, csak kevés ideig. Prédára leső éhes lovagjai egészséges szépségednek hamar megtalálták az utat hozzád. Könnyü volt már egy szinész után.

Marici... Én nem tudok te rád követ vetni, mint annyi sokan. Én már ismertelek téged akkor, amikor még egész kicsi lány voltál...

Az egyéniséged Marici... A szépséged, a duzzadó fiatalságod követelte az élettől a jogait, amelyet megad a születés ténye, csak a rossz vagyoni elosztódás miatt nem jut el sokunkhoz...

Mert az élet szépségeinek, gyönyörüségeinek megismeréséhez mindenkinek joga van, nem csak a gazdagoknak, a kiváltságosoknak, hanem minden embernek. Nekem is, neked is Marici...

Hogy fiatal szépséged érvényesülni vágyott, elfogott az uj ruhaláza, hogy a sziveden keresztülmenzsikált egy nóta, hogy eltettél emlékbe egy szl virágot, hogy fátyolos lett a szemed egy férfi szerelmes suttogására... s titokban vágytál egy édes, forrócsók után... épugy, mint az a barátnőd, akinek földbirtokos az apja, — s akinek mindezen gyönyörüségeket könnyüszerrel elébe tette az élet... — Marici... neked harcolni kellett érte... És ebben van a te igazságod: mért csak másoknak?... mért nem nekem is?... Ebben igazságod van.

Csak az, hogy te olyan nagy árat fizettél érte... Ebben nincs neked igazságod Marici... És ezen a ponton siklott ki a te életed... És vitt odáig, hogy most a borgőzös kis korcsmák éjfélutáni duhajkodásába belecseng a te kacagásod is . . .

Én nem tudok rád követ vetni, mint annyi sokan teszik műfelháborodást mimelve, nagyképüen. — Marici én nagy emberi melegséggel gondolok a te elrontott sorsodra. És csak sajnálni tudom a te gyönyörü, egészséges, pompás szépségedet.. Marici... szép kis Marici...

*

Az ablak alatt duhajkedvü mulatók jönnek hazafelé. — Valamelyik rákezdi (talán ugyanaz az elkeseredett férfihang):

„Kellesz is te az uraknak, de csak
egyszer másszor,
Ugy elhervadsz, mint a virág őszi
hervadáskor.
Jösz te még a mi utcánkba, de már
akkor senki sem kisérget,
Attól félek, hogy csók helyett
pénzt kell adni néked"...

*

A nóta elhangzik lassan... És még mindig te vagy az eszembe szép kis Marici...

László Marcella.

VAJDA KABINETFŐNÖKE MEGSZÖKÖTT.

Bukarest, július 23. Constantin Anghelescu ellen elkövetett merénylet **ügyében szerdán délelőtt szenzációs fordulat állott be. Néhány** perccel déli 12 óra előtt megjelent a belügyminiszterium épületében a merénylet ügyében nyomozó vizsgálóbiró és **közölte a belügyminiszteriumban tartózkodó legmagasabb rangu tisztviselővel, hogy útasitása van arra, hogy Vajda-Vovjoda belügyminiszter kabinetfőnökét, Tasalauanut kihallgassa,** hogy milyen minőségben akarta a kabinetfőnököt kihallgatni a vizsgálóbiró, — mint vádlottat, — vagy csak mint tanut akarta kihallgatni, — ezt nem lehetett tudni, mert a vizsgálóbiró legnagyobb meglepetésére azt a választ kapta, hogy **Taslauanu már napok óta nem jár be hivatalába.** Távozását annak idején nem jelentette be a belügyminiszternek és senki sem tud arról, hogy hol tartózkodik, ilyen körülmények között nyilvánvaló az, hogy Taslauanu megszökött.

Vajda-Vovjoda belügyminiszter kabinetfőnöke ellen néhány bukaresti baloldali lap éles támadásokat intézett és azt állitották, hogy a **Constantin Anghelescu elleni merénylet szálai a kabinetfőnöknél futnak össze és ő rejtegeti magánál Beza György bűntársait,** valamint Danillát és Totut, a két hirhedt antiszemita vezért, akik ellen a blukovinai hatóságok körözőlevelet adtak ki, az antiszemita zavargások és tüntetések miatt. A vizsgálóbiró ennek az alapján, útasitást adott a rendőrségnek, hogy nyomozza ki a kabinetfőnök tartózkodási helyét és azonnal állitsák elő, kihallgatás végett.

GERGELY SAKKBAJNOK FELTÜNÉSTKELTŐ SIKERE AMERIKÁBAN.

Arica, július hó. Örvendetes magyar sikerről számolnak be a chilei lapok. Egy magyar sakkbajnok feltünést keltő sikert aratott Aricában, Chilének ebben a távoli centrumában, ahová már csak néha-néha vetődnek el világjáró honfitársaink. A magyar sakkbajnok, — akinek neve most bravuros teljesitményei révén gyakran szerepel a délamerikai sajtóban, — Gergely Imre, aki néhány hónapos chilei tartózkodása óta a legkiválóbb sakkozókat is megverte és most szimultán mérkőzést rendezett Aricában, ahol ebből az alkalomból az ország legjobb sakkozói gyültek össze. A sajtó nagy eseményként harangozta be a magyar sakkbajnok szimultán mérkőzését, amely nagy érdeklődés mellett zajlott le a chilei sakkszövetség aricai klubjának dísztermében.

Gergely Imre tizenöt ellenféllel vette fel egyszerre a küzdelmet és a mérkőzés az ő fölényes győzelmével végződött. Tizenöt ellenfele közül tizennégyet megver és csak egy partit veszitett el. Gergely Imre már Dél-Amerika más államaiban is gyakran szerepelt az utóbbi években mint sakkbajnok. Hosszú időn át Sao Paolo városának volt legjobb sakkozója, itt számos nagy versenyt nyert, Boliviában is elismerést szerzett magának. — Sikereit most chilei szimultán-mérkőzéseivel növelte.

Vèpirâsi
és sokszorositási munkák **azonnal** elkészülnek. **Olcsó árak.**
emirgton Irógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

Végre eljött
a mi időnk is:
az este meleg és a
GRETA
GARBO-
film nagyszerü!
Váltson előre jegyet:
a mozi tele lesz!

Előadások:
háromnegyed 8, és háromnegyed 10 órakor
Kert Mozgó.

Milán volt szerb király özvegye koldulásból tengeti életét

London julsius 23. A Sunday Express párisi levelezője szerint Natália szerb exkirályné, Milán király özvegye, a meggyilkolt Obrenovics Sándor király anyja, a párisi bohémnegyed uccasarkán mint koldusasszony könyöradományokból tengeti életét. Éjszakára a Notre Dame de Sion zárda apácái által fenntartott menedékházban huzódik meg, személyazonosságát egy uccai botrány kapcsán volt kénytelen felfedni, midőn egy taxivezető inzultálta és a rendőrség közbelépett. Néha oly rosszul megy dolga, hogy az alacsonyabbrendü vendéglőkben és kávéházakban asztalról-asztalra járva koldul.

Az Országos Kamaraszinház ma kezdi délutáni helyárakkal esti előadásait

Mint tegnapi számunkban megirtuk, az Alapi társulat vasárnapig meghosszabbitotta szerepléset. — A debreceni publikum mindenfelől megnyilvánuló óhajának engedett ezzel Alapi direktor, aki ezenkivül azzal is viszonozni kivánta a közönség szeretetteljes támogatását, hogy a hátralevő esti előadásokat délutáni helyárral látogathatják.

A kitünő repertoár legjobb darabjait igy hihetetlen olcsón láthatja meg a közönség. A társulat hátralevő müsora a következő:

Csütörtökön, julius hó 24-én, este 8 és fél órakor, délutáni helyárakkal:

Róbert és Marianne.

Szinmü 3 felvonásban. Irta Paul Geraldy. Forditotta Kosztolányi Dezső. Rendező Alapi Nándor.

Pénteken, julius 25-én, este 8 és fél órakor, délutáni helyárakkal:

Artatlan don Juan.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Arnold és Bach. Rendezi Miskey József. — Forditotta Lakatos László.

Szombaton, julius hó 26-án, este 8 és fél órakor, délutáni helyárakkal:

Öltöztessük fel a mezteleneket.

Dráma 3 felvonásban. Irta Luigi Pirandello. Forditotta Fay E. Béla.

Vasárnap, julius 27-én két utólsó előadás: délután 4 órakor olcsó hely árakkal:

Válás után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Alexander Bison és Autory Marc. Forditotta Paulay Ede. Rendező Miskey József.

Este 8 és fél órakor, délutáni helyárakkal, Kisfaludy centennáriumára, ünnepi bucsu-előadás.

Csalódások.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Kisfaludy Károly. Rendezi Miskey József.

Az igen mérsékelt helyárakat az alábbi minimális összegben szabta meg a Kamaraszinház igazgatója: Földszinti családi páholy 11.30 P. Földszinti kispáholy 9.30 P. I. em. családi páholy 11.30 P. I. em. kispáholy 8.30 P. II. em. kispáholy 4.30 P. I. rendü támlásszék 2 P. II rendü támlásszék 1.50 P. III. rendü támlásszék 1.20 P. Erkélyülés 1.06 P. Erkélyálló és diákhely 24 fill. Karzati ülő 34 fillér. Földszinti pótszék 1.80 P.

Pénztári órák délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig s este 7 órától kezdve.

Rádió müsor

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 24.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 9.30: Hirek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — 12.25: Hirek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hirek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Időjárás- és vizállásjelentés. — 5.15: Lippay Gyula novellája: „Édes apánk nevel bennünket." Felolvassa a szerző. — 5.40: A Magyar Cserkész Szövetség előadása. — 6.10: Heltai István előadása: „A magyar sakkozás és a hamburgi sakkolimpiász." — 6.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Közremüködik: Losonczy György, az Operaház tagja. — 7.50: Vigjátékelőadás a Studióból. „Szegény leányt nem lehet elvenni." Vigjáték 3 felvonásban. Irta Zágon István. — 9.30: Basilides Mária, az Operaház müvésznőjének dalestje. — Utána 10.30: Időjárásjelentés, hirek. — Majd: Bura Károly cigányzenekarának hangversenye.

BERLIN. 17.50: Haydn: C-dur vonósnégyes. — 19.05: Hangverseny. — 20.30: Régi és uj dolgok a táncban. — 22.30: Szórakoztató zene.

WIEN. 11.00: Winternitz zenekar. — 9.05: A Sedlak-Winkler négyes játéka Wang Stella zongoramüvésznővel.

KASSA. 12.30: Szalonzenekar. — 5.10: Zongoratrió.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. Wagner szerzeményei. — 10.15: Orgona- és zongorajáték. — 10.55: Óraütés.

RÓMA. 9.02: Puccini Pillangó kisasszony háromfelvonásos operája.

MILANO. 5.00: Gramofon. — 7.30: Kis hangverseny.

MÜNCHEN. 9.10: Szimfónikus hangverseny.

POZSONY. 16.30: Szórakoztató gramofon. — 17.00: Róma a zenében. — 19.35: Brno. — 19.55: Tánczene. — 21.00: Prága.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

A 967-es Révész Bálint cserkészcsapat tihanyi táborozása

1930 július 14-én este indult el a Kálvinisták Templomegyesületének cserkészcsapata nyári táborba. Egy éjszakai utazás után vidáman, dalolva érkeztek meg az Aszófő-Tihanyi állomásra. — A Nagymagyaralföld szülöttei mindig fokozottabb csodálattal nézték az elibük táruló mesés vidéket, — amint a vonat pöfögve vitte őket a csodás Balaton partján továbbtovább a táborhely felé. A megérkezés egy kis csalódást okozott, mert az erdős partvidék, melyre számítottunk, nem volt sehol. Így a kijelölt parti töltésen, a tihanyi révben ütöttük fel sátrainkat, hol már ekkor körülbelül 8 csapatnak a zászlóját lengette büszkén a szél. Megkezdődött a munka. Az első három napot a tábor szépítésére és díszítésére fordítottuk. A lehangoltság hamar eltünt. A munkakedvet csak fokozta az, hogy a táborozásra nem éppen alkalmas helyet minél szebbé és kedvesebbé tegyük. Valósággá vált itt a félegyházi „Mikesek" parancsnokának az a mondása; hogy: „ nem a hely hangolja jókedvre a cserkészeket, hanem a cserkész teszi kedvessé és otthonossá azt". A harmadik nap a tüske és bogáncs helyén már állt a tábor, mely szebb lett, mint azt elképzelni mertük volna. Ma már mosolygunk az első órák lehangoltságán. A három napi megfeszített munka után ma már élvezzük az édes pihenést. Ne gondolják ám azért a kedves olvasók, hogy most már nincs munkánk és nem dolgozunk? A cserkészek mindig találnak munkát és még az utolsó napon is lesz valami igazítani, szípíteni való a táboron.

Azután munkanélkül hogy izlene az a jó ebéd, amelyet (Mészáros **Lali**, (Vajna) **Pista** és (Csige) **Dezső**, messze földön ismert szakácsaink készítenek nekünk. Én itt születtem a Balaton mellett és sok halpaprikást megettem már, de olyat még nem, amilyet ez a három lurkó főzött mindjárt az első napon.

Természetesen minden napnak meg van a rendes programmja. — Reggel hatkor ébresztő, melyet tele tüdővel, nagy lelki gyönyörűséggel és még nagyobb ambicióval fúj (Csomor) **Guszti** öcsénk, a csapat kölcsönkért trombitása. Erre még a távalvó parancsnok úr, **Béla bácsi** és a még lustább **Soós Pista** táborparancsnokhelyettes is felsóhajt álmából nagy elkeseredéssel: „Jaj-... fiúk, fogjátok le azt a veszett gyereket, hisz hajnal van még!" Igen, hajnali fél hét óra (t. i. már egy félórája harsog a kürt), — görmögi **Géza bácsi**, aki szokása ellenére 9 óra helyett, most 5 órakor kelt fel.

Sorakozó! — hangzik kivülről, ez **Székely Béla** hangja. Következik a napi programm második pontja. Utánna 7 órakor áhítat, zászlófelvonás és reggeli. Reggeli után szabad foglalkozás. Tíz órakor fürdés és csónakázás délig. — Ebéd után levélírás. A parancsnoknak és Soós Pistának ha nem mennek vizitelni, vagy vadászni, akkor szabad alvás 4 óráig. Három óra után ismét fürdünk, csónakázunk, hét órakor vacsora. Este tábortűz. Ez alól természetesen kivételek a szakácsok, kiknek meg van a programmjuk napról napra és ez a főzés. Természetes dolog az, hogy őket is felváltják néha a kukták és így ők is üdülhetnek kedvük szerint.

Lehetetlen meg nem emlékezni a tábor pénzügyminiszteréről. — vagy mint a parancsnok hívja: a Kalmárról (Kiss) **Ernő bácsiról.** Ez az ember maga a megtestesült jóság és áldozatkészség, természetesen akkor, ha arról van szó, — hogy a csapat kapjon valamit, de jaj annak a hentesnek, fűszeresnek, tejes néninek stb., aki csak egy grammal, vagy decivel próbálja megkárosítani a csapatot. — Csap olyan patáliát, hogy három ember négyfelé szalad tőle. Mióta itt vagyunk, állandóan ellentét uralkodik **Ernő bácsi** és **Soós Pista** címzetes csapattiszt és h.-táborparancsnok között. Valamelyik este elkezdenek vitatkozni azon, hogy ki dolgozik többet. Soós Pista meggyőző erővel és érvekkel bizonyítja, hogy ő dolgozik a legtöbbet, mert ő már négy nap alatt a tábori rendet is elkészítette. — Állván pedig a tábori rend 10 parancsból, rövid tömondatokba foglalva, melyet minden erőfeszítés nélkül 10 perc alatt le lehet írni. Vele szemben **Ernő bácsi** hangsúlyozza az ő hivatásának és munkakörének fontosságát. — A vita még ma is tart annélkül, hogy összevesznének és reméljük a legjobbat, még odahaza is ez lesz a témájuk. **Ernő bácsiról** még azt kell megjegyeznünk, hogy ő a XX-ik század legmodernebb lepkevadásza, mert leventepuskájával, éles töltéssel és 75-ös irányzékkal lövi a legszebb példányokat.

A csapatunk egyébként a legkülönbözőbb egyéniségű és állású emberekből tevődik össze. Ennek a következménye az, hogy nagy lelményességgel és a legkülönbözőbb módon szórakoztatják egyesek a tábort. Akad itt cigány, — vagy mondjuk szalon zenész, bohóc, távszavaló, lövész, evezős, — úszómester többszörös családapa, stb. **Szakács Jóska** segédtiszt pld. rokkant nyirettyújével kínozza éjjel-nappal a társaságot. **Székely Béla** segédtiszt, mivel megharagították az oláh bocskorosok, felcsapott bosszúálló poétának és ahelyett, hogy a bocskorosokon ütött volna egyet, rajtunk állt bosszút az este a tábortűznél, mert elszavalta stenori hangon felborzolt lelkiállapotában írt bosszúálló elkövetményét, illetve költeményét. A többszörös családapa, a jó **Zsiga bácsi**, mióta itt van, harmóniadöngetésbe szenved. T. i. a tihanyi imaház rozzant harmóniumán akarja pótolni abbeli mulasztását, amelyet a kántori vizsgára való készülés alkalmából fiatalos könnyelműséggel elkövetett. — Félő, hogy a tihanyi egyház kártérítési pert indít a csapat ellen. Egyébként elmondhatom, hogy néztek egyet az atyafiak, mikor vasárnap a templomban felhangzott a csapat kántorának művészi játéka és énekvezetése. Mondták is az öregek: hej, ilyen kántor kellene nekünk. A vasárnapi istentisztelet után a parochia udvarán **Vámos** Gábor nagytiszteletű úr elbeszélgetett a fiúkkal, megmutogatott mindent, ami portáján valami nevezetességgel bírt, többek közt egy szép fiatal meggyfát is, melyet gazdagon megrakott Isten áldásával, várva a teljes érést, hogy a már készen álló befőttesüvegekbe kerülve, gazdagítsák a nagytiszteletű asszony éléstárát. A fiúk vágyakozó szemmel nézték a fát.

— Nem is volna nehéz felmászni. — szól a kis **Kerékgyártó Laci.**

— Ugy-e, ez panyol meggy? — kérdi a kis **Siposs Árpád.**

— Az a fiam, — szól a nagytiszteletű úr. — Kóstold csak meg. — Még egyszer nem kellett mondani ezt, mert a következő pillanatban már **Szakács Jóska** vezényletével fenn voltak a fiúk a fán. Nem maradt azon még levél se. Lelegeltük az egészet, állapította meg később a kis **Domokos.** A nagytiszteletű asszonyt megmentették a fiúk a befőzés fáradtságától, a nagytiszteletű urat pedig megszabadították egy újabb kiadástól, a befőzés költségeitől. Valószínű azonban, hogyha volna még egy meggyfája a nagytiszteletű úrnak, azt már nem mutatná meg a fiúknak.

A szerencsétlenségek egész sorozata fordul elő a táborban. Általános leégések jobbra és balra. Ne értsék félre, kérem. Nem csupán pénzügyi leégésekről van tit szó, hanem főleg az u. n. epidermis leégésről. Valóságos kórház a tábor, jajgat mindenki, mintha selyemhernyók volnának a fiúk, úgy hámlik a bőr patyolat testükről. Tegnap este **Csontos** barátunk bámuló bőrét egyik kis cserkész el nézte egy kivénhedett, rongyos cserkész ingnek. Ma reggel történt a legnagyobb szerencsétlenség. — Vajna Pista alszakács és főmosogató a kondérokkal kivezényelte a napos őrsöt mosogatni.. — A kis **Bornemissza** megmerítette a kondért, közbe megcsúszott és fejjel a kondérba esett. A holtra rémült **Vajna** mentőkért akart telefonálni, de mire körülnézett, a kis Bornemissza prüszkölve mászott ki a kondérból. Azóta **Vízmegissza** a tábori neve a kis öregnek. Saját bevallása szerint annyi vizet még sohasem ivott egyszerre életében. Soós Pistát (mert ő minden lében fakanál), a multkor este, rablók támadták meg (ezt ő mondja). Pistánk kevés gondolkodás után a jobb részt választotta, annak ellenére, hogy puska volt nála, elszaladt. Valószínű, hogy ez a közmondás jutott eszébe: „szégyen a futás, de hasznos". Mindgyárt beszámolóm elején agyondicsértem a szakácsainkat. A fátum azonban utólért engem is és őket is, mert a mai ebéd meghazudtolta őket és engem is. **Mészáros Lali**, a főszakács, ma karalábéfőzeléket akart készíteni nagy hozzáértéssel. Dolgoztak is a kuktájával, az öreg **Kozmával** serényen. A vége azonban az lett, hogy a kalarábé lekozmált. A hibás természetesen nem a főszakács, mint ahogy ő etz mondja saját mentségére, hanem a jó öreg Kozma, ez a vészmadár, hiszen a neve már elég garancia arra, hogy ahol főzni segít, minden étel „Kozmás". Azóta **Csiде Dezső** és **Vajna Pista** közel se eresztik az öreget a konyhához, — mert félnek, hogy Lali fátuma őket is utóléri. Az öreg pedig folyton morog: „Átkozott kunkorencia! Még a karalábé is az én nevemmel kunkorál." Ez az öreg idézett kiszóllása a konyhai szerencsétlenség után.

Van nekünk, kérem egy szabadonfutó, kétkerekű, gummival vasalt lovunk is. Ha ez nem volna, talán étlen és szomjan halnánk meg itt mindnyájan. Neve is van. Elárulјam, hogy hívják? Itt már ismeri az egész vidék. „Soós István. Debrecen ..." Ez t. i. Pista barátunk biciklije. Nagyon használható és okos állat, még enni sem kér, csak néha egy kis levegővel csitítjuk le, ha nyugtalankodni merészel. A táborban állandóan lakat alatt van, mert különben megszökne. Itt ezen a helyen is köszönetet mondunk Pista barátunknak, hogy ezel az okos csikóval megajándékozott minket.

Hogy milyen udvarias és szolgálatkész a mi csapatunk, erre elég felhoznom egy nagyon is ekiatáns példát. A mult héten a kecskeméti cserkészlányok meglátogatták a táborunkat. Már napok óta kerülgették a fiúk a faluban levő vigvamjukat, de bejutni nem tudott senki, mert **„Margit néni"** a parancsnokuk, mintegy lángpallósú angyal vigyázott lányaira. — Az utolsó kísérlethez folyamodott hát az egész tábor. **„Árpád bácsit"**, a „Kis Kunok" és „Mikesek" papáját, — ki az egész táborban a legnagyobb közszeretetnek örvend, — fogták meg, hogy tegyen hivatalos látogatást, mint kerületi ellenőrző a lányoknál. A hatás meg is lett, mert a hivatalos látogatás után pár óra mulva a lányok megjelentek a táborunkban, hol fejedelmileg megvendégeltük őket. Volt tea, keksz, sütemény, udvarlás több és nagyobb, mint kellett volna. A lelkesedés oly magasra hágott, hogy a csapatok még az állomásra is elkísérték a már utazó leánycserkészeket, a vezetőjük természetesen **Soós Pista** lett.

Tegnap este nagy ünnepségek színtere volt az egész tihanyi tábor.. Az első, közös, nagy tábortűz mellé telepedtek le a csapatok. Az ünnepély nívóját emelte az, hogy előkelő vendégeink voltak. József főherceg, gróf Khuen-Héderváry Károly főcserkész, Vicz Béla orsz. elnök, Koós Béla gazd. főtitkár, Molnár Frigyes külügyi főtitkár és a helyi előkelőségek közül számosan tisztelték meg táborunkat. A csapatok mindegyike benevezett egy-két számmal. Ének, szavalat, zeneszámok, tréfás jelenetek tarkították a műsort. — A 967-esek igazán kitettek magukért. Komoly szavalatot adott elő **Székely Béla** csapatiszt. Víg szavalattal szerepelt **Csomor Benő** csapattiszt és irredenta dalokat énekelt **Szabó Géza.**

Egy kis kellemetlenség zavarta meg a tábortűz kedélyességét. Kilenc óra körül egy balatoni gőzös piros lámpája tünt fel a láthatáron. Vígan úszott a tábor felé. — úgy látszott, hogy a kormányos is kíváncsi volt a cserkészekre s így történt meg az, hogy közel merészkedett a parthoz, zátonyra futott a „Helka" nevű kiránduló hajó. Éles füttyszó hasította át az esti csendet, segítséget kért a hajó. — Csónakjainkkal azonnal segítségére siettünk a hajónak, mert így szól a harmadik törvényünk, hogy „a cserkész, ahol tud, segít". Komolyabb veszély nem lévén, így bekellett várni a vontató hajókat. Mikor ezek megérkeztek, akkor vették csak használt a cserkészeknek, mert egyik hajótól a másikig mi szállítottuk át a köteleket. Meg is éljenezték a megfeneklett hajó utasai a cserkészeket. Ebben munkálatban a Révész Bálint öreg cserkészei jártak elől jó példával.

Eddig az első hétnek a krónikája. Mert most vallom be, hogy én nem beszámoló cikket akartam írni, hanem krónikát. Vagyis úgy akartam leírni a tábori élet egyes mozzanatait, hogy odahaza is lássák azt, hogy itt vidám az élet és ne aggódjanak a minket hazaváró szülők és érdeklődők miattunk. — Sohasem írtam még ilyen formában cikket. A csapat közbizalma azonban felém irányult és így én lettem az áldozat, kinek bár semmi érzéke sincs hozzá, meg kellett írnom a krónikát.

Nem fejezhetem be a krónikámat anélkül, hogy komolyabb hangokat is meg ne pendítsek a végén. Boldogok vagyunk, mert sok örömöt, testi és lelki felüdülést nyerünk ezen a táborozáson mindnyájan. Ezért hálával és köszönettel adózunk mindazoknak, akik ezt a nagy áldást nékünk megszerezték. Elsősorban is fenntartó bizottság elnökének: főtiszteletű és méltóságos dr. **Baltazár** Dezső püspök urunknak mondunk köszönetet, amiért lehetővé

tette számunkra, hogy ide jöhessünk el táborozni, egyben büszkén elmondhatjuk, hogy fiai, — kiket atyai szeretettel bocsátott útnak — minden téren megállják helyüket. Köszönetet mondunk továbbá a szülőknek és azoknak a jóbarátainknak, kik adományaikkal hozzájárultak ahhoz, hogy élvezetes és áldásokban gazdag kiránduláson résztvehettünk.

Eddig mindenki jól érzi magát és üdvözletét küldi általam az otthonvalóknak.

Tihany, 1930 július 22.

Géza bácsi,
krónikás.

(Folytatása következik.)

SZINHÁZ

Alapi Nándor Országos Kamara Színháza.
HETI MŰSOR.

A négy nap müsora:
Csütörtök: **Robert és Marianne.** — szinmü (Geraldy).
Péntek: **Ártatlan don Juan,** bohózat.
Szombat: **Öltöztessük fel a mezteleneket.** dráma (Pirandello).
Vasárnap délután: **Válás után,** — vigjáték.
Vasárnap este: Kisfaludi centenáriumára: **Csalódások.**

Jegyek 9-től fél 1-ig, délután 3—5-ig és este 7 órától válthatók.

—oOo—

Nora

IBSEN SZINMŰVE
AZ ORSZÁGOS KAMARASZINHÁZBAN

A mai kor embere a nézőtéren kéjelkedéssel vegyes csodálkozással kérdi: Hát ez a darab csinált forradalmat a modern drámairodalomban!?... Ezért a darabért kiáltottak apáink és nagyapáink anathémát Ibsenre!?..

Igen: ma már mindezen őszintén csodálkozunk, pedig öt évtizeddel ezelőtt Ibsen „Nórája" valóban forradalmat jelentett az akkori irodalmi világban. Mert gondoljuk csak el, hogy milyen volt a mult század emberisége a hetvenes években, amikor a német—francia háboru után az egész Európa uj történelmi arculatot öltött! A századközépi forradalmak után csaknem minden országban kialakult már az ugynevezett középosztály, melynek alapja a konvenciókban, a „tisztes" polgári erkölcsökben gyökeredzett.

Ibsen már akkor látta a társadalom bajait. A római ut után előbb megírja „A társadalom támaszai" című szinművét, melyben vakmerő kézzel tépi le az álarcot az emberiségről. A nagy norvég óriás uj hangja, uj stilusa a hipokriták körében megdöbbentően hatott, de a fiatalok mámorosan lelkesedtek érte. Még el sem ült a vihar „A társadalom támaszai" körül, amikor Ibsen megírta „Nórát", mely „Az önálló, férfival egyenranguvá avatott nő apologethikája volt".

A babaéletet élő Nora, akit mindenki csak becézett, de senki nem vett komolyan, az élet kegyetlen véletlene folytán olyan probléma elé kerül, melyet ő nem ért meg. Gyermeki egyéniségét két malomkő közé kapta a durva valóság s a szív szavára hallgató intellektusa, naiv ethikája beleütközött abba a magas falba, amelyet a törvényszék, a konvenciók emeltek az emberiség elé... És nincs senki részéről egy megértő szó, sőt a férj, akivel egyébként Ibsen meglehetősen ridegen és kíméletlenül bánt el, a hipokrirák, az önző filisztrek módjára a leggyávább módon cserbenhagyja feleségét. Később ugyan a veszély elmultával megpróbál mindent jóvá tenni, de ekkor már végbement Nora lelkében a nagy átalakulás s otthagyja az otthont. Amint az előbb ő várta ...a legnagyobb csodát". ugyanígy sóvárogja azt a bizonyos „csodát" a férfi...

Kétségtelen, hogy a „Nora" még ma is érdekes szindarab, de problémája már nem probléma. Egyébként is csak északi milliőben élhetnek olyan emberek, mint például Helmer, aki a látszat ethikájáért képes volna mindent feláldozni. Nálunk a férjek, az apák nem ilyen hipokriták s vannak olyan vétkek, melyekért meg tudnak bocsátani. Nem állítjuk, de valószínünek tartjuk, hogy Ibsen a norvég pszichét tulságosan ridegnek festette ebben a darabjában, melyből nem hiányzik az apája bünéért szenvedő tábeszes orvos sem. Ez az alak valamikor érdekes figurája volt az ibseni drámáknak, de ma már tudjuk, hogy az „átöröklődés" kérdése nem egészen ugy áll, amint azt a nagy norvég iró elképzelte.

Miben van hát a „Nora" érdekessége? — kérdezhetné ezek után valaki... Nora a maga korában egy uj asszonytipust jelentett a szinpadon, az irodalomban s ezzel kezdetét vette a háboru az álerkölcsi mentalitás, a hipokrizis ellen. Ez a háboru folyni fog ezután is és hiába a sok panama, botrány, felfelé és lefelé züllés, a magára talált egyéniség, a megtisztult emberiség egyszer mégis csak diadalmaskodni fog. Nora, Helmernek ez a félreismert és meg nem értett „dalos pacsirtája" is egyik előhírnöke volt annak az emberiségnek, amely tévelygései mellett sem felejti el, hogy boldogságot nem lhet hazug érzéseken felépíteni.

Az Országos Kamaraszinház kedden este igen szép közönség előtt ujította fel Ibsen „Nóráját". Az előadás egyenletes tempója, töretlen stilusa már eleve biztositotta a sikert, melynek érdekében a szereplők is nagy ambicióval dolgoztak.

A címszerepben *Szepessy* Edit ismét klasszikus értékü alakitást nyujtott. Az első felvonásban kicsit bizonytalankodott, de azután fokozatosan emelte játékának értékét és sulyát. Megriadásai, hirtelen kitörései megrázóan őszinték és igazak voltak s gyönyörüen játszotta meg a lelkében összeomlott asszony könnytelen szenvedését. A „Róbert és Marienne" mellett ez volt a legszebb és legértékesebb alakitása Szepessy Editnek. A vendégmüvész *Fabinyi* István igen intelligens, tehetséges szinész, akinek beszédtechnikája elsőrangu Helmer szerepében sok jó momentuma volt, de néha modorossága kirítt az együttesből. *Miskey* József tábeszes orvosa kitünő alakítás volt. Bensőségesen, finom eszközökkel játszott és sohasem tulzott. *Mihályi* Mária kiegyensulyozott, részleteiben is kifogástalan alakitása minden dicséretet megérdemel. *Ihász* László a lecsuszott Günther szerepében feltünően jó és valószerü játékot nyujtott.

A közönség felfokozott érdeklődéssel fogadta a darabot és lelkes tapssal honorálta a szereplők játékát.

(b. p.)

Az Országos Kamaraszinház vendégjátékának utólsó öt előadása. — A négy nappal meghosszabbitott vendégjáték müsora öt pompás darabból áll. Ma a bemutatón őszinte, nagy sikert aratott Geraldy darab: a Róbert és Marianne kerül szinre. Holnap, pénteken, a mindenki által viszontlátni hőn óhajtott: Ártatlan don Juan; szombaton a tavalyi szezonban legnagyobb sikert aratott Pirandello dráma, az: Öltöztessük fel a mezteleneket: vasárnap délután Válás után, bohózat; vasárnap este pedig bucsuelőadás, Kisfaludi centennáriumára a: Csalódások kerül szinre. Alapi igazgató a közönség kedves vendégszeretetét azzal hálálja meg, hogy az összes hátralevő előadásokat olcsó délutáni helyárakkal adja.

Minden esti előadás fél 9 órakor kezdődik.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Kállay Miklós dr államitkár vasárnap repülőgépen érkezik Debrecenbe a TTAC országos turaversenyének startjához

SÓSTÓN LESZ A PIHENŐ ÉS AZ EBÉD. — A RAKAMAZI GYORSASÁGI VERSENYRE IGEN SOK NEVEZÉS ÉRKEZETT.

A Tiszántuli Automobil Club vasárnapi tura- és országos gyorsasági verseny iránt az egész ország területéről óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az automobiliznus fejlődését vidéki viszonylatban is érdekesen jellemzi azon körülmény, hogy ezuttal nemcsak a fővárosi neves versenyző primadonnák neveztek be a bajnokságért való küzdelemre, hanem vidéki automobilisták is nagy számban jelentkeztek, hogy részt vegyenek a TTAC érdekes turáján és klasszikus gyorsasági versenyén.

A Debrecenből reggel 5 órakor kezdődő turaversenyt a TTAC elnöke, dr Kállay Miklós államtitkár személyesen fogja vezetni, aki egyébként ezen alkalomra repülőgépen fog érkezni a verseny reggelén Budapestről. A turaverseny programjában némi változás állott be azáltal, hogy a versenyzők nem a tiszai halásztanyán, hanem a Sóstófürdőn tartanak ebédidőt és innen folytatják utjukat Kemecsén, Gáván, Vencsellőn át a rakamazi gyorsasági verseny céljához.

Az automobilizmusért lelkesedő közönség szimpátiája mutatja a szebbnél szebb tiszteletdijak nagy száma, amelyek nap-nap után érkeznek a TTAC titkárságához.

Ma délután kezdődik a DEAC tenniszversenye

AZ ELSŐ NAP IS SZÉP KÜZDELMEK LESZNEK.

A DEAC négynapos nemzetközi tenniszversenye ma, csütörtök délután kezdődik a DEAC tenniszpályáin. A verseny nevezése igen jól sikerült, a főváros és vidék legjobb erői indulnak a versenyen és több külföldi indulására is lehet számitani.

A férfiak közül *Kehrling* Béla bajnok, *Bánó* Lehel neve ma már fogalom, indul *Gabrovitz* MAC, a fiatal gárda legtehetségesebb tagja, *Romek* Szolnok, *Nyeviczky Serényi* gróf Sátoraljaujhely, *Nemes* gróf Szolnok és sokan mások.

A nők közül *Latesz* Csilla MAC, *Arató* Klári, *Koczkáné* Szolnok a legismertebbek, de indul a kitünő debreceni gárda, *Nagy* Duci, *Ferencsikné*, *Dömötör* Erzsi és vidékről még sokan.

Debrecenből is számosan indulnak, kezdők, haladók egyformán, köztük több sokat igérő tehetség is és igy népes mezőnyök mellett minden számban erős, szép küzdelem várható.

A verseny sorsolását szerdán este ejtették meg. *A verseny ma, csütörtök délután 4 órakor kezdődik és már az első nap igen szép küzdelmek várhatók.* Péntektől kezdve azután délelőtt, délután folyik majd a verseny.

Az országos tenniszverseny minden napja érdemes a megtekintésre, gyönyörü versenyben lesz része a közönségnek.

Ipartestületi ügyek

Az Ipartestületek Országos Szövetségének kongresszusa Orosházán lesz augusztusban. A békéltető bizottság segédtagokat választ — augusztus 3-án. Szakosztályi munkák.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége szokásos évi kongresszusát az idén Orosházán tartja meg a jövő hónap augusztus 17-iki kezdettel. A kongresszuson számos, aktuális ipari próbléma kerül megvitatásra a legkiválóbb ipari előadók fejtegetésében. Az iparosság körében nagy figyelemmel néznek az ipartestületek legimpozánsabb kongresszusa elé és sok függőben levő ügy tisztázását várják tőle.

A gyülés hivatalból napirendre tüzte az ipartörvény sérelmes rendelkezéseinek módositását, az ipartestületi reformot s a kézmüves kamara, illetve központi szev kérdését, a kisipari hitel ügyének célszerübb megoldását s ezzel kapcsolatban az ipartestületi székházakat terhelő adósságok rendezését, a fényüzési és forgalmi adók eltörlését, az egyéb adók arányosabb elosztását, a Társadalombiztositó terhek csökkentését, a közszállitásoknál és közmunkáknál a kisiparosság részeltetését s általában munkaalkalmaknak teremtését az exportlehetőség kihasználásával s mindazokat a kérdéseket, melyek a mult évi kongresszus óta felvetődtek s a mai helyzettel kapcsolatban vannak.

A kongresszuson résztvehetnek az összes ipartestületek tekintet nélkül arra, hogy tagjai-e az Iposz-nak. Igy minden valószinüség szerint a debreceni Ipartestület, mely szintén nem tagja az Iposz-nak, szintén résztvesz a kongresszuson.

A BÉKÉLTETŐ BIZOTTSÁG SEGÉDTAG VÁLASZTÁSA

Az Ipartestület egyik legkiválóbb szociális jelentőségü szerve, a békéltető bizottság segédtag választását a jövő hónap 3-án tartja. Kivánatos lenne, ha a mult szokásaival ellentétben a segédtagok minél teljesebb számban jelennének meg a választáson. A békéltető bizottság legközelebbi gyülése szintén augusztus folyamán lesz

200 év óta fennálló ischiás, rheuma, női bajoknál stb. nagyhatásu gyógyfürdő,
a Konyári Sóstó
és a Strandfürdő is megnyilt.
Modern szobák, villanyvilágitás, állandó jó cigányzenekar. — Kitünő vendéglő. — Napi teljes penzió 5.— pengőtől. — Kivánatra prospektus. — Iszap pakolás.
Veekend jegyek. — Kitünő vasuti közlekedés.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti július 23-án:

A tegnapi nap rajtunk átvonuló hideg front, mint előre látható volt, észrevehető zavarokat időjárásunkban nem okozott, csapadék alig mérhető mennyiségben esett és lehülés pedig egyáltalában nem volt észrevehető, sőt még az éjjeli lehülés értékében sem. A nap folyamán a tegnapihoz viszonyitva már erőteljesebben indult meg a felmelegedés, ugy hogy a mai maximum a tegnapit is jóval meghaladta.

A meleg és párában aránylag gazdag levegő nálunk északkeleti légáramlásban áramlik felénk, mely felett alig 700—800 m. magasságban délnyugati légáramlás van. Ebben a rétegben, mely ellentétes sajátságu levegőt tartalmaz a föld felületével szemben a nappali felmelegedés folyamán erős gomolyfelhő képződés indult meg, de ez helyi zivatar kifejlődéséig nem fokozódott.

Egyelőre igen meleg idő várható, a délutáni órákban fokozódó zivatar hajlammal.

—oOo—

X Bélyeggyüjtemények vétele, eladása, fényképészeti cikkek, fényképészeti cikkek, Gevaert, Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerü fototanács, tankönyvesárjegyzék ingyen, minden amateurnek, Springer fotoüzletében.

Megivott egy liter rumot és azonnal meghalt

EGY TETÉTLENI LEGÉNY KÜLÖNÖS ÖNGYILKOSSÁGA.

Az öngyilkosság különös módját választotta *Balogh József* 23 éves tetétleni legény. Egy liter rumot egyetlen hajtásra felhajtott és azonnal meghalt.

Tetétlen községben köztudomásu volt, hogy *Balogh József* reménytelenül szerelmes egy odavaló szép leányba. Miután a leány nem viszonozta szerelmét, a fiu sokszor hangoztatta, hogy bánatában öngyilkos lesz.

Tegnap különösen elkeseredett hangulat vett rajta erőt. Beállított a korcsmába és mindjárt azzal kezdte, hogy ő most öngyilkos lesz. Társai nem vették komolyan a beszédét, még heccelték is. De Balogh beváltotta ígéretét.

Hozatott egy liter rumot, az üveget szájához emelte és egy hajtásra felhajtotta annak tartalmát. Abban a pillanatban kiesett az üveg a kezéből és maga holtan terült a padlón.

Az öngyilkosság ügyében a debreceni központi vizsgálóbiróság vezette le a vizsgálatot. Megállapitást nyert, hogy

Balogh József halálát heveny alkoholmérgezés okozta.

Miután kétségtelen, hogy bünc selekmény nem forog fent, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Ismét lopkodják a kerékpárokat. Az utóbbi időben ismét erősen elszaporodtak a kerékpárlopások. A közönség nem vigyáz a tulajdonára és könynyelmüen elhagyja a gépet az uccán, a kapuk előtt, ahonnan minden különösebb fáradtság nélkül ellopják. — Tegnap a Deák Ferenc ucca 4. számú ház lépcsőházából lopott el ismeretlen tettes egy Michelin gyártmányú kerékpárt. A lopás ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Elütött egy kerékpáros egy kisfiút. Súlyos kerékpáros baleset történt a Péterfia uccán. Hevesi Gyula, Hid ucca 2. szám alatti lakos a kerékpárjával elütötte Lisztes János 7 éves kisfiút, aki súlyos zúzódásokat szenvedett a fején, kezén és karján. A szerencsétlenül járt kisfiút a mentők beszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. A baleset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

X Hrabéczy plissében is vezet. — Külön plissé-osztály.

— Pénteken tárgyalja a debreceni törvényszék a balmazújvárosi gyilkos bünperét. Szenzációs tárgyalás lesz pénteken délelőtt a debreceni törvényszéken. Emlékezetes, hogy a múlt évben Pikó Imre balmazújvárosi kocsis bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta gazdaasszonyát: Spitz Elza házvezetőnőt. A bünténybe bűntársa is volt egy kiskoru szobaleány személyében, aki őt az áldozat szobájába beengedte Pikó ellen gyilkosság, a szobaleány ellen pedig bünsegédi bünrészesség miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A hosszú vizsgálat befejezése után pénteken délelőtt a debreceni törvényszék elé kerül a bünügy. A főtárgyalás elnöke dr. Serly Jenő táblabiró lesz és a tárgyalást a nagy érdeklődésre való tekintettel az esküdtszéki teremben fogják megtartani.

A VÉR FELFRISSITÉSE

céljából ajánlatos néhány napon át, korán reggel, egy pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi *Ferenc József* viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javitja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal uj életerőt teremt. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

— Lon Chaney a realizmusok embere. Legutóbbi filmjét a „Thunder" cimü nagyarányu hangos drámát, — amelyben egy mozdonyvezető szerepét alakitja, annyi élethűséggel játszotta el, hogy a felvételek befejezte után tüdőgyúladással volt kénytelen kórházba vonulni. Lon Chaney 30 fokos hidegben órák hosszat saját kezével vezette Amerika legnagyobb gőzmozdonyát. Teljesitménye olyan élethü volt, hogy az amerikai mozdonyvezetők egyesülete disztagjává választotta meg, az „ezerarcu Lon Chaney"-t.

— Száznegyvenötéves korában meghalt. Időnként mindig meghal a világ legöregebb embere. Ugylátszik ezek az öregek minden alkalommal rekordot javitanak. Legutóbb Lettországban halt meg egy 125 éves aszszony aki még látta Napoleont. Ezt a világrekordot most megdöntötte egy kubai ember, aki száznegyvenöt éves korában halt meg. A legújabb legöregebb ember, egy Dionizio Rojas nevü havannai farmer, Rojas ismerősei állitása szerint soha sem volt beteg. Száznegyvenötéves korában halt meg, tüdőgyúladást kapott s ettől. — Dionizio Rojas egészen élete utolsó hetéig pipázott. Nemrég vesztette el legfiatalabb gyermekét, aki 103 éves korában halt meg. Többi gyermeke már régen meghaltak.

24 pengőért vegyen

nálunk finom burett vászonöltönyt vagy

12 pengő és nyolcvan

fillérért vegyen nálunk lenvászonból készült

KÖNNYŰ STRANDKABÁTOT

MAGYAR RUHAIPAR

Bika Szálló épületében.

Anyakönyvi hirek

Születések: Tóth István földmives, fiú István. — Onodi Sándor majoros, fiú Gábor. — Polgáry István földbirtokos, fiú István. — István Sándor erdőmérnök, fiú Sándor. — Balogh Péter bérlő, fiú József. — Szobonya Mihály földmives, fiú János. — Kiss Mihál yföldmives, fiú György.

Házasságok: Rákó György—Pénzes Erzsébet. Kapros Béla—Molnár Ilona.

Halálozások. Csöge Lajos ref. 58 éves, Kishegyesi út 40. szám. — Fejes Péter ref. 24 hónapos, Böszörményi út 3. szám. — Kabai János ref. 53 éves, Bekecs ucca 2. szám.

—ooo—

— **Elsülyesztett német csatahajót emeltek ki.** Londonból jelentik: — Évekig tartó hosszas fáradozás után kedden este végre sikerült kiemelni a Scapalow öblében elsülyesztett Hindenburg német csatahajót. A kiemelés kisérletét az elmult évek folyamán háromszor hagyták abba, mig most a negyedik kisérlet sikerrel járt. Kedden este a Hindenburg cirkáló legnagyobb része már viz fölött volt. Az elsülyesztett és most kiemelt egykori német csatahajót Reyth kikötőjébe vontatják.

— **Minden amerikai százhuszonöt rabszolgát nélkülöz.** Newyorkból irják: Egy amerikai statisztikus nemrégen különös számításokat végzett. Megállapitotta, hogy mindenkinek százhuszonöt rabszolgára lenne szüksége az Egyesült Államok területén, ha jelenlegi igényeit ki akarná elégiteni és a szükséges energiát az ókor uraihoz hasonlóan kellene a maga szolgálatába állitani. Érdekes az a statisztikai különlegesség is, amely szerint, ha a világ összes gépeinek a teljesitményét kilowatt órákban fejezzük ki, majdnem pontosan ugyanazt a számot kapjuk, minth a világ összes gabonatermését kilogramokban számitjuk ki. Tehát minden kg elfogyasztott gabona egy kilowatt óra felhasznált energiának felel meg.

— **Repülőgép szállit egyiptomi friss virágot, szamócát stb. Londonba.** Londonból irják: Egy londoni virágkereskedés kirakatában frissen vágott egyiptomi virágok pompáznak, napról-napra. Az emberek megállnak, egy kicsit megcsodálják, talán megveszik, — de azután napirendre térnek az eset fölött. Egészen köznapi dolog számukra, hogy kedden reggel olyan virágot vehetnek Londonban, ami vasárnap este még egy egyiptomi vagy kairói kertben pompázott. — Az elelmes angol kereskedő az „Imperial Airways" repülőgépen hozatja a tengerek és kontinensek fölött, a hűs levegőn át az egyiptomi kertek virágját mert elsőnek jött rá arra, hogy ez a fuvarozás nem is olyan drága, mint amilyen gyors. Ha virágot először szállitanak is Londonba Egyiptomból, a gyümölcs és a főzelék, — különösen a nagyon kedvelt egyiptomi zöld torma — már megelőzte a repülővirágot. Friss, üde, romlatlan állapotba szállitották a pilóták az egyiptomi föld izes termékeit Londonba már évek óta. Egy londoni jam gyár pláne egyiptomi szamócát hozat mert ennek különösen jó az illata. A megrendelés elmegy távíratban hétfő reggel, a pilóta elindul hétfőn délután és megérkezik kedden délután Croydonba. Szerda este már egyiptomi szamócajam-et kaphat kenyerére a St. Patrich hotel előkelő vendége. A technika, — amit az ember talált ki, szolgálatába áll a természetnek és hódoló alázattal mint gyorslábú fullajtár viszi az Isten teremtő erejéb-l való terméket célja felé.

A világhirű

Mercedes-Benz

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott

MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24.
Körzetképviselet: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

Hamis levéllel pénzt csalt ki a gazdája feleségétől egy szélhámos napszámos

Nem mindennapi furfangról tett tanuságot Kósa György napszámos, aki mindenáron pénzt akart szerezni. Kósa Alsójózsán dolgozott Szabó Sándor ottani gazdálkodónál. Amikor Kósa a munkát befejezte Szabónál, annak rendje és módja szerint eltávozott és leszámolt a munkaadójával. Ké sőbb jutott eszébe, hogy neki még jár öt és félnapi napszám, amit nem kapott meg. Kósa erre kapta magát és a volt munkaadója, Szabó Sándor nevében irt egy levelet Szabó Sándornéhoz, amelyben utasította az asszonyt, hogy Kósának az elmaradt napszám fejében fizessen ki 15 pengőt. Szabóné, amikor Kósa átadta neki a levelet, — nem gyanakodott, hanem szó nélkül kifizette a 15 pengőt Kósának.

A könnyen szerzett pénz azonban kedvet csinált a furfangos napszámosnak a további könnyű pénzszerzésre, aki elhatározta, — hogy tovább is gyakorolni fogja a pénzszerzésnek ezt a könnyű módját. Elment ismét Szabóékhoz, — ahol újabb napszámhátralékot akart behajtani. — Szabó Sándor nem volt otthon, Szabóné pedig hátul volt a kertben, mire Kósa bement a szobába és mivel a multkor látta, hogy Szabóné honnan vette elő a pénzt, benyult a szekrénybe és onnan kivette a pénzt.

A turpisság azonban hamarosan kiderült, amit Szabó hazajött a tanyáról és feljelentette Kósát a csendőrségen. Kósa azonban neszét vette, hogy keresik a csendőrök, mire bejött Debrecenbe, ahol azonban a detektívek felismerték és előállitották. A szélhámos napszámos ellen megindult az eljárás.

— **Baleset következtében visszanyerte szemevilágát.** Londonból irják Stephen Mc. Cormick, egy gyümölcskereskedelmi részvénytársaság üzletvezetője Sidneyben. Ausztráliában. Harminchárom évvel ezelőtt baleset érte é selvesztette jobb szeme világát. Az orvosok mindent megpróbáltak vele, de a vak szemen nem tudtak segiteni. Néhány nappal ezelőtt Mc. Cormick lópatkolást nézett végig és közben egy kis földdarab esett a szemébe. Éppen a világtalan jobb szemébe. Orvoshoz ment és miközben a szemében piszkált valami műszerrel az orvos, az üzletvezető azt tapasztalta, hogy a vak szeme előtt világosság mutatkozik. Mire az orvos kitisztitotta a szemet, Mc. Cormick éppen úgy látott. mint harminchárom évvel ezelőtt

— **Az énekes sztárok diétája.** Csak kevesen tudják, hogy az operaisztrárok élete nem csupa pompa és fény és hogy milyen drákói szigorral kell őrködniök egyetlne kincsük, a torkuk felett, amely megbecsülhetetlen értékü hangszálakat magában rejti. Érthető, hogy minden operaénekesnek saját receptje van, amelyyel állitólag meg tudja óvni hangját. Ugyancsak a legtöbb operasztár szigoruan ragaszkodik ahhoz a diétához melyet orvosszakértők és specialisták neki ajánlottak. Lawrance Tobbett, a Metropolitan Opera volt énekese, aki a „Rouge Song" cimü éneklő film je révén tett szert világhirre, éneklés előtt pld. mindig egy pohár meleg limonádét iszik. Ugyanezt teszi Grace Moore is, aki ugyancsak a Metropolitan Oparától származott Hollywoodba Ez a kiváltságos művésznő legalább hat óra hosszatt az éneklés előtt koplal és limonádén kivül egyebet nem vesz magához.

X Jogi újdonságok: Molnár: Magyar közjog. Jok: Nemzetközi jog. Szladits: Hetven év a magánjogban. Illsé: Magyar jogtörténet. Mendelényi Perorvoslatok. — Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612. szám

— **A debreceni társulati fiú felsőkereskedelmi iskola** 1930. szeptember hó elsejétől modern nyelvszakos rendes, vagy helyettes tanárt keres, állami rendszerü fizetéssel. Részletes felvilágositást az igazgatóság ad. — Pályázati határidő augusztus 15.

X Burkalap, strand-kalap, strandszelence, fürdőruha, fürdőcipő és öv legolcsóbb Antalffy sportházában, — Varga ucca 1. szám Telefon: 612.

X Foghúzás. fogtömés, műfogak, aranykoronák, aranyhidak, részletfizetésre is, Magyar Ferenc fogműtermében, Piac ucca 28. szám.

— **A magántisztviselők,** szokásos összejövetelüket folyó hó 26-án, — szombaton este kilenc órai kezdettel tartják meg. Vigalmibizottság.

— **Az amerikai rendőrök a gyermekek játszótársai.** Newyorkból irják A szegény gyermeke és anyák üdülésére hajókirándulásokat rendez New-York városa. A legutóbbi ilyen hajókiránduláson csaknem kétezer szegény gyermek és anya indult el. A fődélzet egészen különös képet mutatott Egyenruhás rendőrök mulattatták és szórakoztatták a gyermekeket, dajkálták a kicsinyeket és oktatták a nagyobbakat. Newyork rendőreinek ezt az új dajkaszerepét a rendőrfőnök rendelte el, mert azt akarja, hogy a gyermekek ne féljenek a rendőröktől hanem piciny koruktól kezdve barátaiknak tekintsék őket és bizalommal hozzájuk forduljanak, ha szükségük van segitségükre.

KITETTE A GYERMEKÉT EGY LELKETLEN ANYA.

Hétfőn reggel a zsákai vályogvető gödrök között egy alig két órája életbe levő egészséges fiúgyermeket találtak. A község főjegyzője telefonált a berettyóújfalui közkórháznak és a délután folyamán be is szállitották a gyermeket a Stefániába és az a kórház kebelében helyezte el. A gyermek életerős és felnevelhető. A lelketlen anya kilétének kiderítésére az eljárás azonnal megindult.

X Középkorú, intelligens, kizárólag magános házvezetőnőt keresek, aug. hó elsejére. Cim a kiadóban.

X A Homokkerti választók, julius hó 24-én, csütörtökön délután hét órakor a Péter-féle vendéglőben. — (Bujdosó ucca) a papválasztás tárgyában, egyöntetü megállapodás végett értekezletet tartanak

— **A Berettyóban lelte halálát egy 78 éves asszony.** A fürdés az elmult napokban újabb áldozatot követelt Özvegy Madarász Jánosné berettyóújfalui, 78 éves asszony, fürödni ment és fürdés közben a Berettyóban lelte halálát. A parton tartózkodók és a fürdőzők közül többen látták, amint az idős asszony belemegy a vizbe, aztán hirtelen eltünt. Valószinüleg megcsúszott a sikos talajon, elesett s nem tudott többé felkelni. Pár óra mulva hulláját a viz felvetette, ekkor sikerült kifogni. Tekintve, hogy véletlen szerencsétlenségről van szó, a debreceni kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Cecil B. de Mille a tengerfenekén sétálgat.** A nagy kánikula hatása alatt Cecil B. de Mille, a hirneves rendező, érdekes ötletre adta a fejét, miközben fényesen berendezett jachtján pihente ki a filmrendezői tevékenykedéssel járó fáradalmakat. A nagy elfoglaltságu direktor filmrendezés közben időt talált arra, hogy egy érdekes találmányt kieszeljen, melv lehetővé teszi, hogy bárki kevés költséggel leszálhasson a tengerfenekére, anélkül, hogy a nehézkes buvárruhát magára öltse. Cecil B. de Mille egy sisakot tervezett, melyet a fejre illesztve, bármely ruhához légmentesen oda lehet erősiteni. A sisakon a szokott módon két gummicsövön át szivattyuzzák a friss levegőt — és már is kész a tenger alatti sétákra alkalmas felszerelés. — A rendező meghivott társasága már többször szállt le hatvan láb mélységbe a tenger szine alá, szerinte az ilyen tengeralatti séták a legérdekesebb élményei közé tartoznak.

Intézeti ruha és bluz anyagok, ágy és tehérnemü vásznak óriási választékban.

Petrik Károly
rőfös és rövidáru üzletében
Debrecen, Szent Anna u. 5. Telefon 12-44

Paplanok és matrácok készen és rendelésre méret szerint a legolcsóbb árban. Nyári ocassio, harisnya és nyakkendő vásár. Szolid szabott árak.

— **Az express legyőzte gyorsaságban a postagalambot.** Londonból jelentik: Sir James Melville képviselő, a kormány Sollicitor Generalja, a londoni parlament udvaráról, Newcastleból hozott hétszáz postagalambot bocsátott fel ugyanabban a pillanatban, amidőn a Repülő skót nevü express vonat a londoni Kings Gross pályaudvarról kifutott. A versenyt a vonat nyerte meg ,amely délután 3 óra 30 perckor érkezett meg Newcastleba, az első postagalamb pedig csak öt óra 4 perckor ért be. A távolság légvonalban 238 mérföld.

A legolcsóbb butort is felelősséggel adja a Faipar.

— **Egy pincérnő tizenháromezer borravalóból tett pilótavizsgát.** Miss Unruk, a newyorki Chilas Restaurant pincérnője, pontosan és lelkiismeretesen szolgálta ki a vendégeket, de közben ugyanolyan pontossággal és szorgalommal készült a pilótavizsgára. Ötven óra alatt sajátította el a repülés művészetét és a napokban megkapta a pilótaigazolványt. Mikor megkérdezték tőle, hogy miképpen tudta előteremteni az ezerháromszáz dollár költséget, amibe ez a vizsga került, a pincérnő igy felelt: „Tizenháromezer borravalóba került, ennyi az egész".

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van, — volt Király-utca.

— **Ujjáépítették a földrengésben elpusztult Tokio egyrészét.** Tokioból jelentik: Hat év előtt pusztította el a földrengés Tokio egyrészét. Hat év alatt azonban a japán főváros ismét felépült és nyoma sincsen a szörnyü pusztításnak. Hét új nagy híd és négy száz kisebb épült vasból és fehér gránitból. Kétszázötven főútvonalat teljesen újjáépítettek. Összesen 203.000 ház emelkedett a hat év alatt és 117 új iskolát is emeltek. Szép modern új városrész keletkezett a régi helyén. Körülbelül négymilliárd pengőbe került a főváros újjáépitése. Az egész ország hozzájárult ezekhez az óriási költségekhez. A földrengéstől elpusztított Tokiót a japánok áldozatkészsége mintavárossá tette.

Butort bizalommal a Faipar-nál vásárolhat.

— **Hamisitják az új kétpengősöket a Dunántúlon.** Alig egy hónapja, — hogy az új kétpengősök forgalomba kerültek és ma már is arról értesítették a budapesti főkapitányságot, — hogy vidéken hamisított kétpengősre bukkantak. Ma délelőtt a Komárom megyei Bajna község csendőrőrse értesítette a budapesti r.-főkapitányságot, hogy ott valaki forgalomba hozott egy hamis kétpengőst. Egy ottani üzlet tulajdonosa talált a pénztárban az esti leszámoláskor egy hamisított kétpengőst, arra azonban már nem

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Faipar-nál.

emlékszik, hogy kitől kapta a hamis pénzt. A hamis pénz a csendőrség megállapitása szerint könnyen felismerehtő, mert fénytelen, ólomszinü és cinkszürke. Tehát hiányzik az új kétpengős jellegzetes fényessége és csengése is sokkal tompább, mint a valódié. A hamisitott kétpengőst felküldik Budapestre, ahol majd a Nemzeti Bank szakértői fogják megvizsgálni. A csendőrség és a rendőrség széleskörü nyomozást indított annak a megállapitására, hogy csak ez az egy hamis pénz került forgaolmba, vagy pedig nagyobb szabású büncselekménnyel állanak szemben.

X Javító és magánvizsgálatokra előkészit, korrepetálást és minden tanítást vállal, új bevált módszer mellett, biztos sikerrel, tanárjelölt. Értekezhetni lehet Szoboszlai Papp István ucca 18. szám. — Ugyanott olcsó házhelyek eladók.

— **Nehézség nélkül lehet kétezer láb magas felhőkarcolót építeni.** Londonból jelentik: G. E. Pistor, az amerikai acélépítők intézetének igazgatója, az angol mérnökegyesületben tartott előadásában kijelentette, hogy kétezer láb magasságig minden nehézség nélkül lehet építeni. Valaha biztonsági okokból elenezték a magas épületeket, — Londonban még ma is száz láb a határ, — holott Amerikában nyolcvan emeletnyi s ennél magasabb épületek sem tartoznak a ritkaságok közé s óriási magasságuk mellett is nemcsak szilárdabbak a régi épületeknél, de azelőtt nem álmodott tökéletességü fütő-, szellőztető és világító berendezéseket tesznek lehetővé. Egy modern felhőkarcolóban a levegő tisztább, a hőmérséklet egyenletesebb és a világosság tökéletesebb, mint a szabadban.

— **A nőket nem érti meg senki, — mondja Karin Michaelis írónő.** Karin Michaelis, az írónő, jelenleg Karlsbadban tartózkodik. Egy újságíró felkereste és kérdéseket intézett hozzá a házasságra, a nőemancipáciára vonatkozólag és megkérdezte tőle, hogy mi a lényege annak a házassági biztosításnak, amelynek olyan nagy propagandát csinál. Karin Michaelis ezeket mondotta: — A mai idők szerelmi problémái különböznek a régi idők problémáitól. Ma forradalma van a házasságnak. Mi, asszonyok viszont a régimódiak vagyunk és azt akarjuk, hogy szeressenek és hálványozzanak bennünket. Mi a férfiaktól függünk s ők toaletteket, csecsebecséket vásárolnak nekünk, azt hiszik, hogy ezzel megelégszünk. Pedig a nő részt akar venni a gondokban is. Nem csoda, ha azt mondom az egész női nem nevében, hogy bennünket nem ért meg senki. — Túlszigorú — vetette közbe az újságíró. — Személyes tapasztalatból beszélek — felete Karin Michaelis Az emancipáció kora nem ért véget, mert az, amit barátnőim és én cselekszünk az emancipáció előmunkálata. A vége úgyis az, hogy a férfiak és a nők megértik egymást . . . — És a biztosítás? — A biztosítás nem más mint a házasságban biztosítani a házasfeleket — válás esetére. Ez annyit jelent, hogy úgy a férfi, mint a nő, tehát a házastársak biztosítási összeget fizetnek és az összeget akkor kapják meg, ha válnak. Ez nagy segitségére volna azoknak a fiatal asszonyoknak, akiket férjük máról-holnapra faképnél hagy. Nem áll majd itt egy fillér nélkül.

X Befőttes, uborkásüveg, fagylalt s vajgép, jégszekrény, legolcsóbb Debrerceni Üvegkereskedelmi Részvénytársaságnál.

Poloskát

és svábot gyökeresen irt

Takarítási Vállalat,

Nap ucca 3. szám.
Telefon 17-55.

Irtószer is kapható 5 P. 1 liter

SPORTHIREK

A Bocskay fővárosi képviselője feljelentette az Attila alelnökét

Április hó 8-án játszották Debrecenben a Bocskay—Attila bajnoki mérkőzést. A mérkőzés lejátszása után következő napokban Zempléni Gusztáv dr., a Bocskay fővárosi képviselője feljelentette Majzler László földbirtokost, az Attila alelnökét, hogy őt, illetőleg a Bocskayt arra akarta rábírni, hogy Attila elleni bajnoki mérkőzést lelazsálja. A feljelentést a PLASz fegyelmi bizottsága junius 12-én tárgyalta, azonban a közbejött nyári szünet miatt az ügyet nem tudta teljesen befejzni. Módunkban van ugy Zempléni dr., mint Majzler László vallomását az érdekes feljelentési ügyben közölni.

Zempléni Gusztáv dr. vallomása a következő: „A mérkőzés délutánján körülbelül fél 5 órakor érkeztem a pályára és egynegyed órával a mérkőzés előtt, a tribün előtt belémkarolt Majzler László, régi jó ismerősöm, aki azt mondotta, hogy érdekeink közösek, vidék a vidéket támogatja, most játszunk az Attilával döntetlenül, azután leadunk Somogynak két pontot és igy kiejtjük a Nemzetit. Én erre csak azt válaszoltam, hogy ilyesmiről én nem tárgyalok és szó sem lehet lefekvésről s kezet fogva vele ott hagytam."

Majzler László természetesen tiltakozik a vád ellen és környezete véleménye szerint is távol áll tőle hasonló akció, akármilyen lelkes híve is az Attilának.

Majzler László vallomása a következő: „Dr. Zempléni Gusztáv rendőrfogalmazó a PLASz fegyelmi bizottsága előtt 1930 junius 12-én azt adta elő, hogy én őt 1930 április 8-án az Attila—Bocskay mérkőzés megkezdése előtt egynegyed órával lefekvésre, illetőleg egy döntetlen eredmény elérésére akartam rábírni. Dr. Zemplén Gusztáv vallomásában csak annyi az igaz, hogy a meccs megkezdése előtt egy pár percel beszéltem vele a nyitott ablaku Attila öltöző előtt és a soffőröm részére egy szabadjegyet kértem tőle. Dr. Zempléni Gusztáv minden egyéb reám vonatkozó vallomása az első betütől az utolsó szóig valótlan."

Az ügy fejleményét sportkörökben nagy érdeklődéssel várják.

A KELETI ALSZÖVETSÉG 1930—31. ÉVI BAJNOKSÁGA ŐSZI FORDULÓJÁNAK SORSOLÁSA.

Augusztus 24. NyTVE — DMTE, DVSC—NyÖTSE, Mátészalka — DTE, DKASE—NyMTK, Püspökladányi MÁV —NSE, KSE—Zerkovitz.

Augusztus 31. DMTE—NyÖTSE, Ny. KISE—NyTVE, DVSC—DTE, Mátészalka—DKASE, Püspökladányi MÁV —NyMTK, KSE—NSE.

Szeptember 7. DMTE—DTE, NyTVE —NyÖTSE, Püspökladányi MÁV—Mátészalka, KSE—NyMTK, Zerkovitz—NyKISE.

Szeptember 14. DMTE—DKASE, Ny. TVE—DTE, NyKISE—NyÖTSE, DVSC —Püspökladányi MÁV, KSE—Mátészalka, Zerkovitz—NSE.

Szeptember 21. Püspökladányi MÁV —DMTE, NyTVE—DKASE, NyÖTSE —DTE, KSE—DVSC, Zerkovitz—Ny. MTK, NSE—NyKISE.

Szeptember 28. DMTE—KSE, Ny. TVE—Püspökladányi MÁV, NyÖTSE —DKASE, NyKISE—DTE, DEAC— DVSC, Zerkovitz—Mátészalka, NSE— NyMTK.

Október 5. DMTE—DEAC, NyTVE— KSE, NyÖTSE—Püspökladányi MÁV, DTE—DKASE, Zerkovitz—DVSC, NSE —Mátészalka, NyMTK—NyKISE.

Október 12. DMTE—Zerkovitz, Ny. TVE—DEAC, NyÖTSE—KSE, DTE— Püspökladányi MÁV, NyKISE—DKASE NSE—DVSC, NyMTK—Mátészalka.

Október 19. NSE—DMTE, Zerkovitz —NyTVE, NyÖTSE—DEAC, DTE— KSE, DKASE—Püspökladányi MÁV, NyMTK—DVSC, Mátészalka—NyKISE.

Október 26. NyMTK—DMTE, NSE— NyTVE, NyÖTSE—Zerkovitz, DTE— DEAC, DKASE—KSE, NyKISE—Püspökladányi MÁV, Mátészalka—DVSC.

November 2. Mátészalka—DMTE, NyMTK—NyTVE, NSE — NyÖTSE, DTE—Zerkovitz, DKASE—DEAC, Püspökladányi MÁV—KSE, DVSC—Ny. KISE.

November 9. DMTE—DVSC, Mátészalka—NyTVE, NyMTK — NyÖTSE, DTE—NSE, DKASE—Zerkovitz, Püspökladányi MÁV—DEAC, KSE—Ny. KISE.

November 16. NyKISE — DMTE. DVSC—NyTVE, Mátészalka—NyÖTSE, DTE—NyMTK, DKASE—NSE, Püspökladányi MÁV—Zerkovitz, KSE—DEAC.

November 23. DEAC — NyKISE, DVSC—DKASE.

November 30. DEAC—Zerkovitz.

December 7. DEAC—NSE.

December 14. DEAC—NyMTK.

December 21. DEAC—Mátészalka.

A LEGJOBB MAGYAR IFJUSAGI ATLÉTÁK A DTE VERSENYÉN.

A DTE vasárnapi országos atletikai versenye nagy eseménye lesz Debrecen sportéletének. A legjobb magyar ifjúsági atléták nagyrésze, akik két héttel ezelőtt legyőzték az osztrák válogatottat, kevés kivétellel valamennyien résztvesznek a nagyszerüen előkészített versenyen. A kitünő ifjúsági gárdán kivül a vidék és a fővárosi elsőosztályú versenyzőinek több kiválósága is biztos indulója a versenynek és igy olyan sporteseményé avatják a DTE versenyét, amely jó ideig emlékezetes lesz Debrecen sportközönsége előtt.

A verseny érdekességét növeli, — hogy az osztrákok ellen győztes Arady (DEAC) ellen a legjobb fővárosi versenyzők indulnak és igy nagyban segitik elő a DEAC nagyjövőjü ifjósági versenyzőjének rekord javitási kisérletét az ezerméteres sikfutásban. Az ifjúsági bajnokságokon mérsékelten szereplő Fehér DTE szintén beigazolhatja, hogy a bajnokságon a megelőző erős KISOK bajnokság miatt nem tudott teljes szívvel küzdeni és revansot vehet ottani legyőzőin. Az ifjósági távolugrásban az országos ifjúsági bajnokság első helyezettjei találkoznak és nem lehetetlen, hogy a DTE versenye új országos rekordot is fog teremni, ami az atléták ismert formái mellett igen könyen megtörténhet.

A MASz. keleti kerülete ma délután félhét órakor, az egyesült ker. nemzeti liga üléstermében tartja az üléseit, amelyen több fontos ügy kerül tárgyalásra.

A DUE USZÓI A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI USZÓ-KONGRESSZUSON.

A vasárnap lezajlott kerületi uszóbajnokságok eredményei alapján a DUE országos viszonylatban is kitünő két bajnokságot nyert, Sarkady Icát, valamint a nagyszerüen szereplő Köves, Neményi Szücs, ifjúsági és Löbl, Magyar, Kőrösi gyermekversenyzőket

küldi ki a Hódmezővásárhelyen megtartandó országos úszókongresszusra, a versenyzők pénteken, Acél Imre DUE titkára kiséretében útaznak, — vissza hétfőn érkeznek.

A Németh Nándor és neje vándordíj eddigi eredménye: Első Sarkady Ica 20 pont, 4. első helyezés, 2-ik Weichinger Böske és Fehér Magda egyformán 6—6 ponttal, III-ik hely: Brüll Duci, Szántó Lili, Stern Magda 5 ponttal. IV-ik Vojtovics Böske 4 p.

FELHIVÁSOK:

Felkérem az alábbi székgyár játékosokat, hogy pénteken este öt órára a villanygyár elleni érem mérkőzésen jelenjenek meg: Kiss, Tóth, Vadász, Serdül, Fekete, Tóth, Kun, Fényes, Vein, Németi, Pintér, Tálas, Fehér. Intéző.

Felkérem a Jókai FC. összes játékosait, hogy ma este a szakosztályi ülésre teljes számban jelenjenek meg, pontosan. Tárgy: A vasárnapi éremmérkőzés felállítása. Intéző.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy folyó hó 24-én, csütörtökön este nyolc órára a „Kis-Debreczen" vendéglőben megjelenni szíveskedjenek, fontos ügyben. Tárgy: Az igazolások és a vasárnapi vidéki út. Pontos megjelenést kér az Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma délután félhat órára tréningre a DKASE pályán, az éremmérkőzésre való tekintettel, okvetlen szíveskedjenek megjelenni. Intéz-.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Megtartották az árverést a Debrecen körüli vadászterületekre

15 napon belül utóajánlat tehető.

A városházán most tartották meg az árverést a Debrecen határában fekvő, de nem a város tulajdonát képező önálló vadászterületeken gyakorolható vadászati jogra. Az árverés természetesen nyilvános volt. A bérleti idő tartama 1930 augusztus 1-től 1940 julius hó 31-ig terjed. Az árverést dr Balogh Sándor tanácsnok vezette.

Árverés alá kerültek a következő vadászterületek:

A Szepes-puszta keleti oldalától a vámospércsi országutig fekvő uj osztású földek 7200 katasztrális hold hozávetőleges területén gyakorolható vadászati jogért a 412 pengő 96 fillér kikiáltási árral szemben legtöbbet igért a debreceni vadásztársulat évi 420 pengővel.

A vámospércsi országut és a hajdúböszörményi országut közötti uj osztású földek 4000 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért a 233 pengő 16 fillér kikiáltási árral szemben legtöbbet igért a debreceni vadásztársulat évi 240 pengővel.

A hajdúböszörményi országuttól a szováti országutig terjedő uj osztású földek és a Macs 7000 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért a 2120 pengő kikiáltási árral szemben legtöbbet igért a debreceni köztisztviselők és gazdák vadásztársulata évi 400 pengővel.

Az ondódi földek — ideértve az ugynevezett cucai földeket is — 13.500 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért az 1500 pengő kikiáltási árral szemben legtöbbet igért a debreceni köztisztviselők és gazdák társulata évi 1300 pengővel.

A Szepes és Ebes puszták — ideértve a Richter-féle birtokból az OFB által megváltott területeket — 7600 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért az 1500 pengő kikiáltási árral szemben legtöbbet igért a debreceni tiszti vadász és vadvédő társulat évi 400 pengővel.

A Nagy- és Kishegyes-puszta 3900 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért a 189 pengő 60 fillér kikiáltási árral szemben legtöbbet igért az Elepi és Hegyesi Gazdák Vadásztársulata évi 200 pengővel.

Az Elep-puszta 1100 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletéért a 123 pengő 40 fillér kikiáltási árral szemben a legtöbbet igért az Elepi és Hegyesi Gazdák Vadásztársulata évi 1— pengővel.

A Kösülyszeg-puszta 2000 katasztrális hold hozzávetőleges területén gyakorolható vadászati jog bérletért a 406 pengő kikiáltási árral szemben legtöbbet igért Horváth László Miklós u. 18. szám alatti lakos évi 80 pengővel.

A város belső és külső ohati birtokából az OFB által megváltott és az Egyek községi jogosultak részére juttatott 1071 katasztrális hold 524 négyszögöl terjedelmü területen gyakorolható vadászati jog bérletéért az 500 pengő kikiáltási árral szemben legtöbbet igértek Vásáry László és Gábor Magoss György tér 36. szám alatti lakosok évi 103 pengővel.

Az árverés eredménye nem végleges, amennyiben 15 napon belül utóajánlatnak van helve.

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza X. 20.10, 20.15, 20.08, 20.05, 20.15, 20.21, 20.27, 20.23, zárlat 20.23—20.24. III. 22.00, 21.95, 21.90, 21.85, 21.94, 21.99, 22.01, zárlat 22.00—22.01. V. 22.45

Rozs X. 12.95, 12.90, 12.85, 12.80, 12.90, 12.97, zárlat 12.92—12.94. III. 14.18, 14.12, 14.10, 14.18, 14.22, 14.28, 14.30, zárlat 14.25—14.28.

Tengeri VII. 16.40, 16.35, 16.15, 16.30, 16.44, zárlat 16.40—16.42, VIII. 16.35, 16.40, 16.23, 16.35, 16.50, 16.53, zárlat 16.53—16.54. VIII. tr. 14.00, 14.50, 13.80, 14.00, zárlat 14.00—14.10.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai (uj) 77 kg 20.15—20.30, 78 kg 20.30—20.45, 79 kg 20.45—20.65, 80 kg 20.55—20.70, felsőtiszai (uj) 77 kg 19.4513.70, 78 kg 19.55—19.85, 79 kg 19.75—20.05, 80 kg 19.85—20.10, egyéb (uj) 77 kg 19.20—19.30, 78 kg 19.35—19.45, 79 kg 19.55—19.65, 80 kg 19.60—19.70, tiszai (ó) 77 kg 19.95—20.15, 78 kg 20.05—20.35, 79 kg 20.25—20.45, 80 kg 20.35—20.55, felsőtiszai (ó) 77 kg 19.35—19.65, 78 kg 19.55—13.85, 79 kg 19.75—20.05, 80 kg 19.85—20.15, egyéb (ó) 77 kg 19.15—19.35, 78 kg 19.35—19.55, 79 kg 19.55—19.75, 80 kg 19.65—19.85.

Pestvidéki rozs 11.80—11.95, egyéb rozs 11.80—11.95, tak. árpa I. 13.75—14.00, tak. árpa II. 13.50—13.75, uj árpa 13.60—14.25, repce 26.00—26.50, tiszai tengeri 17.00—17.25, egyéb tengeri 16.70—17.00, zab I. 17.50—18.00, zab II. 17.00—17.25, korpa 9.30—9.60.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: fehérbab (ó) 36—38, biborhere 38—44, Vikt. borsó 15—18, express borsó 12—14, lenmag 33—37, szöszös bükköny 28—34, tökmag 30—32, mák 70—72, muhar 12—13.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Zöldségárak: tengeri 6—10, paradicsom 40—45, burgonya 12—18, hagyma 6—8, bab 40—50, paprika 2—3, uborka 2—4, fehérkáposzta 15—30, kelkáposzta 10—20, kalarábé 4—10, borsó 100 (liter), zöldség 6—8, zeller 6—10, tök 10—30, fokhagyma 60—80 fillér kilója, csomója vagy darabja.

Gyümölcsárak: alma 25—60, körte 40—100, meggy 100—120, szilva 50—60, barack 120, ribizli 90—120, őszi barack 100—120, görögdinnye 60, sárgadinnye 80—100 fillér.

Baromfiárak: tojás 9—8 fillér darabja, csirke 140—150 és 300—400, kacsa 200—580, liba 1000—1200 fillér párja.

DEBRECENI TERMÉNYé ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 17 és a boletta, rozs 10.50 és a boletta, árpa 12.00—12.50, zab 11.50—12.00, tengeri 14.50—15.00, lucerna 5.00—6.50, széna 4.50—6.00, lóhere 4.00—5.00, szalma (alom) 1.50—2.00, szalma (rozs) 2.50—3.50, szalma (zsupp) 1 kéve 0.16—0.18, bükköny 4.00—4.50.

A kizáróan fagylalt árusitásával foglalkozó üzletek hétköznapokon este 7 óráig, vasárnap délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva.

Kétség merülvén fel abban a tekintetben, vajjon azokat az üzleteket, amelyekben kizáróan fagylaltot és fagylalthoz szokásos ostyaféléket árusitanak, cukrászdáknak lehet-e tekinteni és ehhez képest a kizáróan fagylalt árusitásra berendezett üzleteket a cukrászdákra nézve megállapitott időpontig szabad-e nyitva tartani, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 130.301—1930. K. M. sz. rendeletével kimondotta, hogy:

azok az üzletek, amelyekből a cukrászipar üzletkörébe eső termékek közül csupán fagylaltot árusitanak, ellenben a cukrászipar üzletkörébe tartozó egyéb készitmények forgalombahozatalára nincsenek berendezve, cukrászdáknak nem tekinthetők. Az ilyen üzleteket nyilt árusitási üzleteknek kell tekinteni és ehhez képest azokat ugy köznapokon, mint vasárnapokon és Szent István napján nem a cukrászdák nyitvatartására megállapitott idő alatt, hanem éppen ugy, mint a cukorkakereskedéseket, csupán az élelmiszerüzletek nyitvatartására megállapitott idő alatt szabad nyitva tartani, vagyis az üzletek hétköznapokon este 7 óráig, azokban a városokban és községekben, ahol külön rendelet nem szabályozza a zárórát, este 9 óráig, vasárnap pedig délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város Erdőgazdaságánál létesitendő telefon berendezési (4 központ és 22 mellékállomás) és cca 95 km.-es telefonhálózat épitési munkálataira versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat a Világitási Vállalat által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon teendő: *„Ajánlat Debrecen sz. kir. város Erdőgazdasága telefon berendezési és telefonhálózati munkálataira"* felirásu zárt boritékban f. évi augusztus hó 26-iki déli 12 óráig adandó be a Világitási Vállalat gyári irodájába, ahol a beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon 12 óra 30 perckor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az ajánlati nyomatványokat ajánlattevők a Világitási Vállalatnál 10 pengő költségmegtérités dij ellenében szerezhetik meg.

Debrecen, 1930 julius 22-én.

Dr Vásáry István s. k.
Debrecen sz. kir. város polgármestere.

1368—1930. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDEMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1330. Pk. II. 43948. számu végzése folytán 300 pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megitélt kamatai 109.01 pengő eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett dr Fényes Jenő H. ügyvéd által képviselt Magyar Zománcáru elárusitó rt. javára 1930. évi julius hó 25. napjának délelőtt 8 órakor Tiszacsegén, Fő uccai postaépületben 2430 pengőre becsült ingók, u. m.: famegmunkáló gépek, koporsók, rádi, butor birói árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § értlmében.

Debrecen, 1930 junius hó 23. napján.

SZILÁGYI LAJOS
bír. végrehajtó.

Ràdió kölcsön kapható!

Okvetlen hallgassa meg a Magyar Orion gyár Fenomen rádióját Havi kölcsöndijért kapható.

Földes Sándor cégnél

Piac-u. 43. (Svetits bérház.)

Régi rádióját becseréljük modern hálózati gépre

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2. Telefon: 610.

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Poloskairtást

cián és vegyes gázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállal
KISS ÉS DARAI
Méliusz tér 7.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást keresők

Szakácsnénak
elmennék, bejáró, — vagy bentlakó, jobb bizonyitványom van, — Bethlen ucca 63. 769

Betöltendő állás nők részére

Perfekt
szakácsnőt keresek, — augusztusra, Piac ucca 71. szám. ügyvédi iroda. (F).

Suche
intelligentes deutsches Fräulein, mit guten Zeugnissen, zú Kindern, Piac ucca 71. sz. Advokatsbüro. (f)

Nagyon
ügyes tanulóleányok azonnal felvétetnek. — Fried Nővérek, Ferenc József ut 43., I. l. II. em 2 sz. 755

Kézilányok
nőiszabósághoz felvétetnek. Piac 19., I. em. 756

Bejárónőtek
keresek fiatal leányt vagy háztartást nem vezető asszonyt délelőtt és délutánra ebédkoszt nélkül. Jelentkezni 8—10-ig lehet Dobozy u. 17 825

Betöltendő állás férfiak részére

Egy
kereskedősegéd azonnali belépésre fölvétetik, kirakatrendező — előnyben. — Cím Lehoczky József, Derecske 700

Fűszerestanuló
fizetéssel felvétetik, Glück, Magoss György-tér 9. szám. 159—VII—27

Fodrászsegéd,
fiatal, kisegitőnek felvétetik, Kézermann fodrász. Téglavető 151 szám 771

Kezdő
ügyes fiatal segéd, — azonnal felvétetik, — Darvay és Bagi fűszer kereskedésében. Irásbeli ajánlattal személyesen jelentkezni. 765

Könnyü munkáar
14 évte betöltött fiúk, 120 napibérrel felvétetnek, Friedmann, — Epreskerti faraktár. 772

Elektrotechnikus
műszerész és tanulók felvétetnek, Földvári. Széchenyi ucca. 774

Fiatal
fiút, ki már sütődében volt, felveszek. István út 27 szám 748

Házmestert
augusztusra lehetőleg több gyermekest a Kálvintéri házhoz felveszek. Kulcsár. 741

Nyugdíjas
vasutas vagy állami alkalmazott megbízható, kaucióképes éjjeliőri szolgálatra felvétetik. Fahidi Testvérek, Szoboszlai út 3. 8-25

Bútorok

Háló,
ebédlőbútor, többféle más bútorok, villanylüsterek, olajképek, s vázák, ingaóra, edények. eladók, Arany János ucca 54. szám, földszint 2. 724

Oktatás

Kétéves
ó-bor, 64 fillér, öt liter vételnél 60 fillér, gyöngyösi Otelló, vörös 80, öt liter vételnél 76, nemes kadar 100, öt liter vételnél 90 fillér. Glück csemge és borüzlet, Magos György-tér 9. sz. Tanulót felveszek és mézet veszek 16—8-15

Nyug. tanár,
német és francia órákat ad, kereskedelmi iskolásoknak is. — Simonffy ucca 40. sz. w

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
eladó. Megtekinthető a Bika szálló portásánál. 751

Személyautó
kiváló amerikai márka, hat hengeres, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 311

Ajánlat

PADLÓLAKK
magasfényü. legszebb színekben kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék üzletben. Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár, patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható

Szemüvegek
készítője, orvosi receptre is, Nagy Kálmán látszerész, Piac ucca 73. szám Pauló vésnöknél. Javitások szakszerüen készülnek. 688—8—27

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerübbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén. Nagyvárad u 14 Miklós ucca végén 5a—31

A Favorit,
molykár elleni védő ruhazsák előnyéről az utolsó apróhirdetésben olvashat 261 7-25

Üvegeket veszek
Glück, Magoss György tér 9. szám. h 20—8—26

Megélhetést
biztosító üzletet, vagy vállalatot átvennék. — Ajánlatok „Vidéki" jeligére, szombatig a kiadóba kérek. 759

Hölgyfodrász
társat keresek. Cím a kiadóban. 754

Lakás kereslet

Keresek
a külsőségen egy olyan szerény lakást, melyik havinta hat pengőbe kerülne. Leveleket „hat pengő" jeligére a kiadóba. xx—333

Szép
2—3 szobás lakást fürdőszobával keresünk sürgősen a központban. Telefon 14—27. 720

Keresek
a Széchenyi vagy a Tó-Tócóskertben szoba és konyhás lakást, esetleg magános szobát. Címet István út 27a. alá kérem 749

Kiadó lakás

Uccai
két szoba, előszoba és mellékhelyiségek kiadó, Teleki ucca 14. szám. 767

Kettő szoba,
konyha, előszoba, kiadó. Bethlen ucca 20. 764

Kiadó
Simonyi út 22. számú négyszobás villa, nagy parkkal és kerttel, — Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16

Kiadó
uccai szoba, pincekonyhával, fáskamara, augusztus 1-re Bethlen ucca 41 szám.

Kétszobás,
uccai, emeleti, irodának, rendelőnek is alkalmas lakás, kiadó. Kálvin tér 3 680

Kiadó
udvarranyiló szoba magános nőnek, vagy gyermektelen házaspárnak Sarok u. 12 x

Kétszobás
lakás ujonnan festve, villannyal kiadó, Széchenyi ucca 18 678

Kiadó
aug. 1-ére kétszobás lakás, egyik uccai. Timár u. 46. sz. II. a. 737

Udvarranyiló
kis szoba kiadó. Péterfia 32 Trafik 475

Különbejáratú
csendes, világos, jól bútorozott szoba, esetleg a jövő tanévre is kiadó. Széchenyi u. 15., emelet. 750

Féregmentes,
száraz szoba konyhával kis családnak azonnal kiadó. Eötvös u. 21. 757

Udvari
egy szoba, konyha kiadó Darabos 9. 722

Kiadó
földszintes 2—3 szobás lakás. Arany János u. 14. szám. 660

Magas
földszintes, háromszobás, verandás lakás azonnal kiadó, Meszena ucca 26 Dw.

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca 45. szám alatt minden kényelemmel augusztusra kiadó. Értekezni: Kossuth u 15 18w.

Uccai
háromszobás, parkettes, teljesen izolált lakás, fürdő, elő- cseléd-szobával stb. mellékhelyiségekkel, — mely irodának és rendelőnek is alkalmas, azonnal átadó, Piac ucca 64. szám. 682

Butorozott szoba

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal kiadó, Simonffy ucca 13 760

Főuccai
centrumban elegánsan bútorozott kétszobás lakás fürdőszobával — azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 752

Jobb
fiatal ur részére lakás kiadó. Domb u. 14. 736

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Udvari szoba konyhával is. Thaly Kálmán u. 3. szám. 758

Különbejáratú
s ézpvilágos itszta bútorozott szoba, parkírozott udvarban, olcsón kiadó. Rothermere ucca 20 sz. 7—8

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség,
Rákóczy uccával szemben, Csapó ucca 41. sz alatt kiadó. Értekezni lehet kizárólag Szent Anna ucca 7 sz. 766

Épülő
postapalota mellett, — Hatvan u. 11. tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Szántónál, kefegyárban. Telefon 150 753

Kiadó
üzlethelyiség forgalmas helyen. — Értekezni Wesselényi 93. 747

Üzlethelyiség
több, igen forgalmas ucca torkolatában sarkon álló házban, aug. hó elsejére kiadó, — Eötvös ucca 66. szám. IV. B.

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, esetleg társba is. Arany János ucca 7. szám. Értekezni lehet a keresztépületben. w

Eladó ingóság

Postabélyegeket
használt magyar- és osztrák 1861—1908-ig, eladók, Bojtor, vassátor, második sor 4. 762

Mokett asztalterítő
nagy leánderek, útazó láda, eladó, Rothermere ucca 55 szám 761

Önfütő
fürdőkád, kamarábavaló, nagy szekrény eladó. Hatvan u. 23 739

Eladó olcsón,
szatócsüzlet berendezés, tizedes mérleg, s erős hordó, ászok — Sámsoni út 27 768

Egy nagy
két sütős asztali sparhelt eladó, Sámsoni ut 7 szám. 763

Eladó állatok

Öt
család méh van eladó boconádi méretü kaptárban, teljesen kiépítve, elegendő mézkészlettel. Családonként 50 pengőért Értekezni lehet Hajduszováton, Mészáros János férfiszabónál 743

Eladó föld

Építkezés
céljaira kiválóan alkalmas telek a Szappanos és Meszena uccában eladó. Értekezhetni le het az Ipartestületnél 773

Tihanyban
Balaton legszebb helyén, lankás domboldalon villatelkek, a kultuszminisztérium telkei közvetlen szomszédságában fürdőjoggal. — 1800—200 pengőjével eladók. Fele teherként rajta maradhat Cím a kiadóban 738

Eladó ház

Eladó
Apaffy ucca 16 számú jól jövedelmező nagyobb bérház, Dienes iroda, Fűvészkert ucca 16 szám

Eladó
Virág ucca 46 számú sarokház, hentes üzlettel nv.

Eladó
Nap uccán családi ház 24 holdas tanyás birtok, Poroszlai úton villa-telek. Értekezni lehet: Nap ucca 4. szám Telefon: 12-83. szám 1708 VIII 19

Eladó
a Homok ucca 48 sz. ház, teljesen kiürítve 637-8-27

Más kárán tanuljon!
Millió értékü finom ruhák válnak használhetetlenné a molv- és a porkárok miatt A szabadalmazott „Favorit" ruhazsák, bundazsák a molv álcáit elpusztítja, gyürődéstől, portól óv, évekig eltart, különös kezelése nincs, illata nem kellemetlen. Ára 1 50 3 50 P méret szerint Körzeti főelárusitás: — „Favorit Áruház", Csapó u. 18. Prospektus díjtalan! 264 7-25

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.